

Risiko - og kapitalstyring

Indhold

FORORD	2
RISIKOORGANISATION	3
KAPITALSTYRING	5
ØKONOMISK KAPITAL	10
KREDITRISIKO	13
MARKEDSRISIKO	24
LIKVIDITETSRISIKO	30
OPERATIONEL RISIKO	35
BILAG 1: ORDLISTE	35
BILAG 2: SUPPLERENDE TABELLER	40

Jyske Bank A/S
Vestergade 8-16
8600 Silkeborg
Telefon 89 89 89 89
E-mail:
jyskebank@jyskebank.dk
www.jyskebank.dk
CVR nr. 17 61 66 17
Tryk: Jyske Bank

Forord

Risikorapportens formål er at give et indblik i Jyske Banks interne risiko- og kapitalstyring samt regulatoriske kapitalforhold.

I rapporten beskrives indledningsvist koncernens risikoorganisation, hvorefter koncernens risiko- og kapitalstyring gennemgås. I gennemgangen introduceres blandt andet de risici, som koncernen er eksponeret over for, hvoraf følgende uddybes: kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationel risiko.

Som det vil fremgå, er avanceret risikostyring og en stærk kapitalbase vigtige for koncernen, hvorfor risikostyring er en integreret del af koncernens daglige drift og strategiske beslutninger.

Året 2012

Internationalt og nationalt har 2012 budt på konjunkturelle udfordringer. Økonomierne i USA, Kina og Europa viste svaghedstegn, og euroområdet som helhed har haft negativ vækst eller nulvækst de seneste fire kvartaler. Risikoen for et kollaps for euroen blev mindsket med den Europæiske Centralbanks muligheder for at opkøbe lån, og i mange lande blev der indført væsentlige reformer med krav om økonomisk tilbageholdenhed for at nedbringe den store gæld.

I dansk økonomi fortsatte lavkonjunkturen ufortrødent, men en synlig bedring lader vente på sig. En svag eksport, som var præget af afmatning i Europa, øget jobusikkerhed og et boligmarked i tomgang var medvirkende til, at opsparings- og konsolideringslysten var altoverskyggende også i 2012.

Øget optimisme drevet af mindre usikkerhed omkring gældskrisen, langsom bedring på boligmarkedet og mindre lyst til samt behov for opsparing og konsolidering ventes at skabe en stabilisering af økonomien i 2013. Et egentlig opsving i samfundsøkonomien forventes først at starte i 2014.

Jyske Banks solvens er gennem 2012 øget til 17,3%. Den rekordhøje solvens er dels et resultat af en positiv konsolidering i 2012, dels et resultat af den vellykkede kapitaludvidelse i 2012. Jyske Bank er således godt rustet til fremtidige øgede lovgivningsmæssige kapitalkrav og til at forfølge opkøbsstrategien.

Jyske Bank forventer at blive klassificeret som systemisk risikobank. Indtil der foreligger en dansk afklaring, tilstræbes en egentlig kernekapital over 12%. Med udgangspunkt i en egentlig kernekapitalprocent på 14,1 er Jyske Banks kapitalforhold yderst robuste og kan stå imod særdeles hårde stresstest.

Opkøbet af Sparekassen Lolland i januar 2013 er indregnet i solvensbehovet og kapitalbufferne samt stresstest. Opkøbet ændrer ikke ved vurderingen af Jyske Banks robuste kapitalforhold og udfordrer således heller ikke den tilstræbte egentlige kernekapital på over 12%.

Kommende lovgivning

Ligesom den øvrige danske banksektor vil Jyske Bank blive påvirket af de kommende CRD IV regler. Foreløbige beregninger viser, at Jyske Banks solvens påvirkes beskedent med et forventet fald på 0,2-0,5 procentpoint ved implementering af de nye regler i 2014. Der er dog fortsat væsentlig usikkerhed om udfaldet af lovgivningen.

- Solvensprocent 17,3 (2011: 14,7)
- Kernekapitalprocent 15,3 (2011: 13,3)
- Basiskapital 18,6 mia. kr. (2011: 16,0 mia. kr.)
- EAD 230,4 mia. kr. (2011: 257,7 mia. kr.)
- Risikovægtede poster 107,6 mia. kr. (2011: 108,6 mia. kr.)
- Økonomisk kapital 8,1 mia. kr. (2011: 8,5 mia. kr.)
- Individuelt solvensbehov 10,2 % (2011: 10,0%)

Risikoorganisation

Med udgangspunkt i de strategiske målsætninger fastlægger bestyrelsen risikopolitikker, risikoinstrukturer samt principper for risiko- og kapitalstyringen. Direktionen er ansvarlig for den daglige risikostyring og ledelse af koncernen. Bestyrelse og direktion modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af de tildelte risikorammer.

Den overordnede risikostyring samt kapitaloptimering håndteres i enheden Økonomi & Risikostyring, hvor direktøren er udnævnt som risikoansvarlig i Jyske Bank. Enheden har ansvaret for:

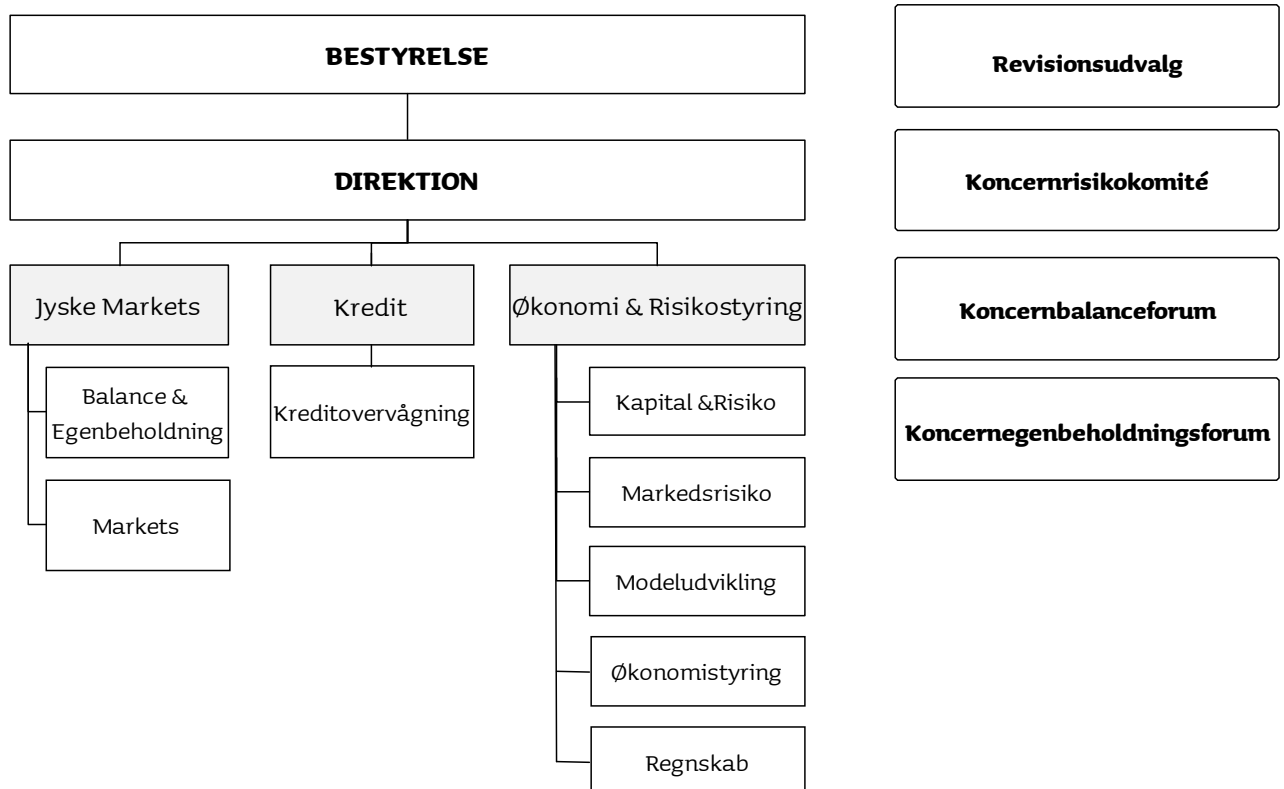
- Forelæggelse af risikopolitikker og risikostyringsprincipper for direktion og bestyrelse
- Implementering af risikostyringsprincipper og -politikker med henblik på løbende forbedring af risikostyring og intern risikokapitalallokering

- Kvantificering af koncernens risici samt at overvåge og rapportere om, hvorvidt koncernens risici holder sig inden for de rammer, der er etableret af bestyrelsen
- Indregning, måling og rapportering af regnskab og intern økonomi i koncernen, herunder ekstern rapportering samt implementering af rådgivervendte økonomi- og risikoværktøjer

Økonomi & Risikostyring er uafhængig af forretningsvendte aktiviteter.

Den daglige styring af kreditrisici foretages af kunderådgivere og kreditafdelingen. Markedsrisici - herunder likviditetsrisici – styres af Balance & Egenbeholdning, hvor investeringer generelt er baseret på makroøkonomiske principper og derfor i sagens natur er langsigtede. Den korte operationelle likviditet styres i Markets. Den daglige styring af operationelle risici foretages i de enkelte enheder i koncernen.

Risikoorganisation

En række udvalg behandler risikorelaterede emner.

Revisionsudvalget er lovpligtigt og udvælges blandt bestyrelsesmedlemmerne. Revisionsudvalget har blandt sine opgaver at overvåge og vurdere effektiviteten af koncernens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Dette sker blandt andet ved skriftlig og mundtlig rapportering til udvalget samt ved udvalgets behandling af revisionsrapporter på området.

Koncernrisikokomiteén forbehandler risikorelaterede emner inden endelig behandling i bestyrelsen. På kvartalsvise møder behandles emner i relation til:

- lovgivningens krav til kapitaldækningsopgørelse
- interne procedurer til risikomåling og -styring
- koncernens basiskapital, individuelle solvensbehov samt kapital- og likviditetsberedskab (med tilhørende nødplaner)
- allokering af risikokapital til enheder og risikotyper
- væsentlige ændringer i modelprincipperne bag risikostyringen samt den årlige reestimation og validering af modeller

Hovedopgaven for Koncernegenbeholdningsforum er på månedlige møder at sikre, at koncernens faktiske markedsrisikoprofil er i overensstemmelse med vurderingen af markedsforventningerne og den tilsigtede risikoprofil.

Koncernens likviditetsrisikoprofil, balanceudvikling og finansieringsstruktur vurderes af Koncernbalanceforum, som på kvartalsvise møder tilsikrer en fortløbende betryggende likviditetsrisikoprofil og balancestruktur i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer.

Kapitalstyring

Kapitalstyring har til formål at optimere koncernens kapitalstruktur i forhold til den fastlagte risikoprofil.

Kapitalmålsætning- og planlægning

Jyske Banks kapitalmålsætning og risikoappetit tager udgangspunkt i en solvens, der er tilstrækkelig til, at koncernen kan fortsætte sin udlånsvirksomhed i en periode med svære forretningsbetingelser. Således skal kapitalen både sikre, at lovmæssige og interne kapitalkrav kan opfyldes i en sådan situation samt modstå store uventede tab.

Koncernens kapitalplanlægning tilrettelægges ud fra en langsigtet målsætning om at opnå en rating på AA-niveau. Koncernen anser et ratingniveau på mindst A-niveau for vigtig og har derfor fokus på understøttende tiltag.

Kapitalplanlægningen er kendetegnet ved to overordnede hensyn

- optimere koncernens risiko og maksimere indtjeningen
- udnytte markedet til opkøb af porteføljer med en acceptabel risiko

Jyske Bank forventer at blive klassificeret som systemisk risikobank. Indtil der foreligger en dansk afklaring, tilstræbes en egentlig kernekapital over 12%. Kapitalplanlægningen inddrager ligeledes de forventede fremtidige kapitalkrav, der gradvis indføres frem til 2019.

Kapitalforhold

Udviklingen i koncernens solvens- og kernekapitalprocent fremgår af nedenstående tabel. Solvens- og kernekapitalprocenterne er styrket gennem 2012 og ved udgangen af året er de på et solidt niveau i forhold til Jyske Banks kapitalmålsætning.

Solvens- og kernekapitalprocent	2012	2011
Solvensprocent	17,3	14,7
Kernekapitalprocent inkl. hybrid kapital	15,3	13,3
Kernekapitalprocent ekskl. hybrid kapital	14,1	12,1

Basiskapital

Den egentlige kernekapital udgør ultimo 2012 82% af basiskapitalen, på niveau med ultimo 2011. Den høje andel af egentlig kernekapital i basiskapitalen er i overensstemmelse med Jyske Banks ønske om at have den højst mulige kvalitet i basiskapitalen. Kernekapitalen er i år øget som følge af en kapitalforhøjelse med et provenu på 1.138 mio. kr.

Basiskapital	2012	2011
Mio. kr.		
Aktiekapital	713	648
Overført overskud	14.548	12.855
Minoritetsinteresser	36	33
Immaterielle aktiver	-40	-261
Udskudte skatteaktiver	0	0
Kernekapital ekskl. hybrid kernekapital	15.257	13.275
Hybrid kernekapital	1.296	1.292
Forskel ml. forventede tab og nedskrivninger	0	-132
Øvrige fradrag	-72	-26
Kernekapital	16.481	14.409
Efterstillede kapitalindskud (ekskl. hybrid kernekapital)	1.428	1.423
Opskrivningshenslæggelser	344	310
Forskel ml. forventede tab og nedskrivninger	422	-132
Øvrige fradrag	-72	-27
Basiskapital	18.603	15.983
Risikovægtede poster	107.636	108.637

Minimumskapital

Minimumskapitalopgørelsen udtrykker de regulatoriske kapitalkrav og bygger på risikotyperne kredit-, markeds- og operationel risiko. Til opgørelsen af kreditrisiko har Jyske Bank godkendelse til at anvende den interne ratingbaserede metode (AIRB). Godkendelsen omfatter anvendelse af avancerede metoder til beregning af minimumskapitalen på hovedparten af koncernens kreditportefølje.

Minimumskapitalen for markedsrisiko opgøres efter standardmetoden, og operationel risiko efter standardindikatormetoden.

Minimumskapital på risikotyper	2012	2011
Mio. kr.		
Kreditrisiko	6.558	6.635
Markedsrisiko	1.079	1.127
Operationel risiko	974	929
Minimumskapital, søjle I	8.611	8.691
Kapitalkrav fra overgangsregler	0	85
Minimumskapitalkrav i alt	8.611	8.776

De videreførte overgangsregler relateret til de tidligere kapitaldækningsregler øgede for 2011 minimumskapitalkravet relateret til CRD, men gav for 2012 ikke anledning til tillæg.

Udviklingen i minimumskapital for kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko beskrives i kapitlerne om de enkelte risici.

ICAAP og individuelt solvensbehov

Jyske Banks ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) danner grundlag for at vurdere Jyske Banks kapitalforhold og dermed fastlæggelsen af koncernens tilstrækkelige basiskapital samt individuelle solvensbehov. Vurderingen bygger på en opgørelse af det aktuelle forhold mellem koncernens risiko-profil og kapitalforhold samt på fremadrettede betragtninger, der kan påvirke dette. Stresstest anvendes til at modellere de mikro- og makroøkonomiske faktorer, som Jyske Bank er eksponeret imod.

Tilstrækkelig basiskapital efter intern metode

Den tilstrækkelige basiskapital er Jyske Banks egen vurdering af kapitalbehovet som følge af de risici, som koncernen påtager sig. Opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital tager udgangspunkt i Jyske Banks interne økonomisk kapitalmodeller, som omfatter de risikotyper, som koncernen ønsker at afdække med kapital: kreditrisiko, markedsrisiko, operationel risiko og forretningsrisiko. Ved at tage udgangspunkt i de interne modeller afspejler opgørelsen af tilstrækkelig basiskapital koncernens egne data, erfaringer og styring.

I ICAAP foretages analyser for hver risikotype, som dækker både kvalitative og kvantitative elementer i relation til både overvågning og løbende kvalitetssikring, herunder grundige vurderinger af modelforudsætninger. Analyserne dækker også de 17 lovgivningsfastsatte forhold^[1], som i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal vurderes.

Med udgangspunkt i opgørelsen af økonomisk kapital vurderes, om der er væsentlige forhold, der ikke er dækket af beregningsmetoden, eller som der af forsigtighedshensyn ønskes kapitaldækning for. I så fald foretages tillæg til kapitalen. Tillæggene adresserer både usikkerheden forbundet med enkelte forhold og med modelsetuppet.

For kreditrisiko foretages et forsigtighedstillæg til svage engagementer. Dette tillæg er udarbejdet på baggrund af en meget forsigtig vurdering af forhold, der indgår i beregningerne på disse engagementer. Kapitaltillæggene vedrørende markedsrisiko er relateret til forhold, som ikke er indeholdt i den gældende model. Kapitaltillæg vedrørende øvrige forhold dækker over emner, som både er specifikke for Jyske Bank, og emner, som er generelle for banksektoren, herunder bl.a. et konjunkturtillæg. Konjunkturtillæg fungerer som en buffer, der opbygges i gode tider og tæres på i dårlige tider.

Desuden indgår Jyske Banks evne til at opnå overskud i vurderingen af den tilstrækkelige basiskapital. Det betyder konceptuelt, at den tilstrækkelige basiskapital er et udtryk for den negative konsolidering i en ekstrem situation.

Overtagelsen af Sparekassen Lollands aktiviteter er afspejlet i den tilstrækkelige basiskapital ultimo 2012 med et tillæg svarende til en konservativ vurdering af minimumskapitalen for Sparekassen Lolland.

Tilstrækkelig basiskapital efter 8+tilgang

Finanstilsynet har i 2012 udsendt en vejledning til opgørelsen af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov, hvori det specificeres, at Finanstilsynet fremover vil vurdere et instituts tilstrækkelige basiskapital med den såkaldte 8+tilgang. Tilgangen tager udgangspunkt i, at minimumskravet på 8 procent af de risiko-vægtede poster dækker instituttets almindelige risici. På en række områder opstilles i vejledningen benchmarks til vurdering af, om kapitaltillæg til de 8% er nødvendige, ligesom der på enkelte områder indgår metoder til beregning af tillæggets størrelse.

Samtidig med overgangen til 8+tilgangen har Finanstilsynet indført en større tålmodighed i håndtævelsen af solvensreglerne, hvor solvensbehovet er et blødt krav modsat det hårde minimumskapitalkrav på 8%.

Til perspektivering af Jyske Banks tilstrækkelige basiskapital opgjort med udgangspunkt i egne modeller, har Jyske Bank med udgangspunkt i vejledningen beregnet den tilstrækkelige basiskapital efter 8+tilgangen. Ultimo 2012 giver tilgangen anledning til tillæg i forhold til kreditrisikoen for store kunder med finansielle problemer samt mindre tillæg vedrørende kreditkoncentration på individuelle engagementer, markedsrisiko samt likviditetsrisiko.

^[1] En oversigt over mapningen af de 17 forhold til Jyske Banks risikokategorier findes i Bilag 2.

Samlet giver 8+tilgangen et solvensbehov på 10,0% ultimo 2012.

Individuelt solvensbehov og kapitalbuffer

Det individuelle solvensbehov for Jyske Bank fastlægges som det højeste af henholdsvis Jyske Banks interne metode, Finanstilsynets 8+tilgang samt lovfastede grænser. Udover minimumskapitalen (solvensprocent på 8%) er det individuelle solvensbehov underlagt overgangsreglerne for AIRB-institutter. Det individuelle solvensbehov beregnet med den tilstrækkelige basiskapital opgjort med Jyske Banks egne modeller er højere end det individuelle solvensbehov beregnet efter 8+tilgangen. Koncernen har ultimo 2012 derfor fastlagt et individuelt solvensbehov på 10,2%.

I nedenstående tabel er de enkelte risikotypers bidrag til den tilstrækkelige basiskapital og det individuelle solvensbehov opgjort.

Opgørelse af individuelt solvensbehov				
Mio. kr.	2012	% af RVA	2011	% af RVA
Kreditrisiko	8.404	7,8	7.829	7,2
Markedsrisiko	735	0,7	982	0,9
Operationel risiko	554	0,5	573	0,5
Øvrige	1.273	1,2	1.478	1,4
I alt	10.966	10,2	10.862	10,0

Kapitalbuffer plus den løbende indtjening angiver den kritiske grænse for det maksimale tab, der kan forekomme uden behov for ekstra tilførsel af kapital. Jyske Banks store andel af kernekapital (ekskl. hybrid kernekapital) underbygger kvaliteten af den samlede kapital.

Individuelt solvensbehov og kapitalbuffer				
Mio. kr.	2012	% af RVA	2011	% af RVA
Basiskapital	18.603	17,3	15.983	14,7
a) Kernekapital (Tier 1)	16.481	15,3	14.409	13,3
- heraf hybrid kapital	1.296	1,2	1.292	1,2
b) Tier 2 kapital	2.122	2,0	1.574	1,4
Tilstrækkelig basiskapital	10.966	10,2	10.862	10,0
Kapitalbuffer	7.637	7,1	5.121	4,7

Solvensbehov for Jyske Bank A/S

Den tilstrækkelige basiskapital for moderselskabet Jyske Bank A/S vil som en konservativ antagelse være identisk med koncernens, hvis moderselskabet hæfter for alle risici i datterselskaberne. Ved udmåling af tillæg til den økonomiske kapital er der samtidig ikke konstateret et behov for tillæg i datterselskaberne.

Opgørelserne af de risikovægtede poster i henhold til CRD er 2,2% højere for Jyske Bank A/S end for koncernen, primært fordi moderselskabets udlån og garantier til datterselskaber vægter i Jyske Banks solvensopgørelse. Følgelig bliver moderselskabets individuelle solvensbehov 10,0%.

Stresstest

Stresstest er et nyttigt kapitalstyringsværktøj og derfor en væsentlig del af Jyske Banks tilgang til fremskrivning af den tilstrækkelige basiskapital og tilhørende individuelt solvensbehov. Desuden er stresstest velegnet til at vurdere koncernens kapitalmålsætning i et fremadskuende perspektiv.

Stresstest anvendes i en række forskellige sammenhænge. Således udføres både stresstest, der kan karakteriseres som følsomhedsanalyser af enkelte parametres betydning for risikoberegningen, samt omfattende scenariebaserede stresstest af betydningen af ændrede konjunkturforhold. Desuden gennemføres reverse stresstest med henblik på at teste koncernens tabskapacitet.

Et formål med stresstestanalyserne er at belyse, om det fremtidige risikoniveau i et bestemt scenarie kan kapitaldækkes givet koncernens indtjening, kapitalpolitik og -målsætning samt risikomål. Resultaterne af stresstestanalyserne anvendes f.eks. også i vurderingen af, om kapitalniveauet og kvaliteten heraf er tilstrækkelig, og følgelig om det er nødvendigt med iværksættelse af koncernens kapitalberedskabsplan. Et centralt emne er derfor at fastlægge de omstændigheder, som koncernen ønsker at kunne holde kapital til. Et andet formål er vurderingen af det individuelle solvensbehov. Denne vurdering skal jf. lovkrav hertil som minimum tage udgangspunkt i stresstest, der svarer til et mildt recessionsscenario.

Scenarier

Udgangspunktet for stresstestanalyserne er opstilling af relevante makroøkonomiske scenarier. Disse omfatter et scenarie for den forventede udvikling samt scenarier for forskellige recessionstilstande i dansk økonomi, herunder eksempelvis konsekvenserne af eurosammenbrud. Udformningen af recessionsscenerier beror både på hvilke områder, der vurderes at være behæftet med størst risiko, og hvilke forhold, der er mest betydende for koncernen givet den aktuelle eksponering. Eksempler på anvendte scenarier fremgår af tabellen.

Anvendte scenarier	2013 – 2015
Forventet scenarie	2013 skønnes at blive endnu et år præget af lavvækst. Privatforbrug, investeringer og eksport forbliver på et lavt niveau. En vending til højere vækst sker gradvist i 2014 og styrkes igennem 2015.
Stress-scenarie	De globale vækstmotorer svigter, hvilket smitter af på dansk økonomi, der præges af en ond cirkel mellem lav forbrugertillid, lavt forbrug, faldende huspriser og stigende ledighed.

Udvikling i centrale makroøkonomiske variable (Danmark)						
	Forventet scenarie			Stress-scenarie		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
BNP	0,8%	1,6%	1,9%	-1,0%	-0,1%	0,9%
Privatforbrug	0,7%	1,5%	2,0%	-0,8%	-0,3%	0,6%
Arbejdsløshedsprocent (netto)	4,5%	4,6%	4,4%	6,1%	6,9%	7,2%
Huspriser	0,5%	2,0%	3,0%	-8,0%	-4,0%	-2,0%
Pengemarkedsrente (gns. over året)	0,5%	0,8%	0,8%	0,2%	0,2%	0,2%
Effektiv obligationsrente (gns. over året)	1,5%	1,75%	2,25%	1,0%	1,0%	1,25%

Processer og modeller

Scenarierne spiller en central rolle i fremskrivningen af koncernens resultat, balance og kapitalforhold. Scenariefremskrivninger er baseret dels på modelbaserede beregninger og dels ekspertvurderinger. Herved sikres et metodemæssigt sammenspil, hvor de historiske erfaringer fra den modelbaserede tilgang kombineres med betragtninger omkring Jyske Banks aktuelle forretningsstruktur og risikoprofil. Scenariefremskrivningerne giver et bredt overblik over koncernens følsomhed over for den makroøkonomiske udvikling.

Behandling af resultater

Stressscenariet medfører dels en forringet konsolideringsevne og dels et højere risikoniveau. Begge er forhold, der reducerer afstanden mellem den faktiske og den tilstrækkelige basiskapital i forhold til det forventede scenarie.

Trods de seneste års krise har basisindtjeningen og specielt renteindtægterne vist en robust udvikling og har været i stand til at absorbere store nedskrivninger på udlån mv. Dette er også gældende fremadrettet. Således er et af resultaterne fra analyserne af stressscenariet, at det forøgede nedskrivningsomfang kan imødegås af basisindtjeningen, hvorfor der ikke er brug for træk på koncernens kapital. I det opstillede stressscenarie forventes koncernens resultat at ligge omkring nul. Samtidig viser stresstestanalyserne, at koncernens kapitalstruktur og -niveau fortsat vil være betryggende selv ved en langvarig recession.

Udover de scenariebaserede stresstest udføres partielle følsomhedsanalyser af ekstraordinære, negative hænders indflydelse på kapitalniveauet. Kapitalbufferen er selv i stressscenariet tilstrækkelig til at absorbere ekstraordinære hændelser, hvilket understreger koncernens stærke kapitalstilling.

Eksterne stresstest

Udover de internt anvendte stresstest, deltager Jyske Bank også i stresstestøvelser faciliteret af henholdsvis Finanstilsynet og den europæiske bankmyndighed, EBA. Den seneste europæiske øvelse var en opfølgning på 2011 kapitaltesten, som fandt sted i juni 2012. Denne bekræftede endnu engang Jyske Banks position som værende blandt de bedst kapitaliserede banker i øvelsen.

Nye kapitaldækningsregler

Den kommende fornyelse af Kapitalkravsdirektivet, CRD IV, har efterhånden været en del af dagsordenen både på den europæiske og den danske scene i længere tid. Hovedformålet med reglerne er at øge bankernes overordnede modstandskraft, så de kan modstå krisituationer. Jyske Bank har sammen med den øvrige danske banksektor deltaget aktivt i den løbende høring af de nye regler. Reglerne lægger stor vægt på harmonisering ("single rule book") på tværs af EU-landene, hvilket gør op med tidligere tiders omfattende brug af nationale valgmuligheder. Fra dansk side har der særligt været fokus på betydningen for det danske realkreditsystem. Den fulde anerkendelse af realkreditobligationerne er vigtig i relation til de nye likviditetsstandarder.

Med den i januar 2013 udsendte foreløbige revision af Basel-komitéens likviditetsanbefalinger anerkendes danske realkreditobligationer fortsat ikke på lige fod med statsobligationer i definitionen af de mest likvide aktiver (level 1) ved opgørelsen af den kortsigtede likviditet (LCR).

Et centralt element i CRD IV er desuden et generelt ønske fra lovgivers side om, at bankerne skal være mere velpolstrede. Dette skal blandt andet ske ved:

- at forbedre kvaliteten af bankernes kapital gennem forøgelse af andelen af egenkapital i kapitalgrundlaget
- at øge kapitalkravet relateret til modpartsrisiko
- at introducere kapitalbuffer, som skal opbygges i gode tider og fungere som stødpude i dårlige tider.

Oprindeligt skulle de nye regler være trådt i kraft fra starten af 2013, men forhandlingsprocessen har trukket ud, så den endelige lovtekst er ikke blevet færdig til det oprindelig fastsatte tidspunkt. Siden midten af 2012 har Ministerrådet, Europa-Parlamentet og EU-Kommissionen forhandlet for at nå til enighed om den endelige ordlyd i CRD IV. Det forventes, at der opnås enighed i løbet af foråret 2013.

Over de sidste par år har Jyske Bank deltaget i en lang række test, f.eks. de europæiske konsekvensberegninger (QIS) og en række nationale og internationale stresstest, som viser, at Jyske Bank allerede nu står godt rustet til at opfylde de nye krav.

Foreløbige beregninger viser, at Jyske Banks solvens påvirkes beskedent med et forventet fald på 0,2-0,5 procentpoint ved implementering af de kommende CRD IV regler i 2014. Der er dog fortsat væsentlig usikkerhed om udfaldet af lovgivningen.

Økonomisk kapital

- I 2012 er økonomisk kapital reduceret med 4% mod en stigning i 2011 på 17%.
- Kreditrisikoen er kun øget svagt i perioden som følge af forringelser i kreditkvaliteten.
- En vellykket it-konvertering har reduceret de operationelle risici.
- Markedsrisikoen er reduceret, dels som følge af begrænsede eksponeringer og dels som en konsekvens af en anden opgørelsesmetode for sektoraktier.
- Forretningsrisikoen er steget som følge af stigende gebyrindtjening.

Økonomisk kapital er et centralt element i styringen af koncernens risiko- og kapitalforhold samt i den daglige økonomiske styring. Økonomisk kapital er den kapital, der skal til for at dække koncernens uventede tab 1 år frem i tiden. En af styrkerne ved økonomisk kapital er, at det giver et samlet tal for alle risikotyper, produkter og forretningsenheder. Der er således tale om ét risikomål udtrykt i én fælles enhed, hvor kapitalen til enhver tid afspejler koncernens risiko et år frem.

I opgørelsen af økonomisk kapital anvendes en række interne modeller. Modellerne bygger på Value-at-Risk (VaR) principper (med 1 års horisont) for de risikotyper, som koncernen ønsker at modellere kvantitativt: kreditrisiko, markedsrisiko, operationel risiko og forretningsrisiko. Der bliver løbende taget stilling til, hvorvidt der er andre risici, der skal kvantificeres i den økonomiske kapital. De risici, der allerede indgår i kapitalopgørelsen, testes og valideres for at sikre, at risikoen til stadighed er retvisende belyst.

Under hver hovedtype er forskellige typer risici indeholdt. Kreditrisiko omfatter således blandt andet koncentrationsrisiko, migrationsrisiko og modpartsrisiko, og markedsrisiko dækker over rente-, valuta-, råvare- og aktierisiko. Under operationel risiko behandles kontrolrisici, og forretningsrisiko omfatter udover koncernens forretningsmæssige og strategiske risici også koncernens omdømmerisiko.

Til intern styring anvendes et konfidensinterval på 99,97%, mens der til beregning af tilstrækkelig basis-kapital anvendes et konfidensinterval på 99,9% i overensstemmelse med de regulatoriske krav. I den interne styring er endvidere indarbejdet korrelations-effekter mellem risikotyperne.

RAROC

RAROC er koncernens primære ledelsværktøj til resultatmåling af det risikojusterede økonomiske resultat. RAROC-opgørelserne giver overblik over risikoen og rentabiliteten i koncernens forskellige aktiviteter. Udviklingen i den generelle kreditkvalitet i porteføljen, koncentrationsrisiko og sikkerhedsværdier mv. vurderes nøje i denne sammenhæng.

Beregningen af økonomisk kapital og opgørelse af RAROC på område- og forretningsenhedsniveau indgår i rapportering til forretningsenhedernes ledelse, som fastlægger aktiviteter til opfølgning og eventuelle tiltag til reduktion af risikoen.

RAROC anvendes også på kunde- og produktniveau til resultatmåling og til rentabilitetsvurdering samt ved prisfastsættelse af nye lån. Det er derfor centralt, at koncernen er i stand til at opgøre den økonomiske kapital på kunde- og produktniveau. RAROC-opgørelserne og faciliteter til prisfastsættelse gøres tilgængelige i rentabilitetssystemer, hvori medarbejdere og ledere har adgang til aktuelle risikojusterede rentabilitetsopgørelser på forskellige niveauer.

Rentabilitetssystemerne tager i sine opgørelser hensyn til sammensætningen af koncernens kreditportefølje, hvilket betyder, at koncentrations- og diversifikationseffekter kommer direkte til udtryk i rentabilitetsopgørelserne på nye lån. Tilbydes lån til kunder i eksempelvis brancher, som i forvejen er kraftigt repræsenteret i koncernens kreditportefølje, vil det alt andet lige betyde højere kapitalkrav og dermed lavere rentabilitet. Systemerne indarbejder endvidere også faste og variable omkostninger samt omkostninger forbundet med finansiering af lånet.

Grundet overgangen til Bankdata er rentabilitetssystemet til resultatmåling under nyudvikling.

Udvikling i økonomisk kapital

Den økonomiske kapital for koncernen er ultimo 2012 opgjort til 8,1 mia. kr. mod 8,5 mia. kr. ultimo 2011, hvilket udgør et fald på 4%.

Økonomisk kapital pr. risikotype (99,9%, udiversificeret)				
	2012		2011	
	Mio. kr.	%	Mio. kr.	%
Kreditrisiko	6.101	75	6.046	71
Markedsrisiko	706	9	1.051	12
Operational risiko	562	7	676	8
Forretningsrisiko	772	9	712	8
I alt	8.141	100	8.485	100

Kreditrisikoen har udvist en begrænset stigning over året. Efter en fortsat forværring af kreditkvaliteten i første halvår, er der sket en stabilisering i andet halvår for indlandske kunder. Eksponeringerne har været stabile for denne kundegruppe, mens afdækningen med sikkerheder er faldet lidt grundet faldende ejendomsværdier. Eksponeringerne i Jyske Markets er reduceret over året og reducerer dermed kreditrisikoen. De udenlandske Private Banking-enheder er karakteriseret af fald i forretningsomfanget, samtidig med at kreditkvaliteten er forværret af pressede sydeuropæiske ejendomsmarkeder. På enkelte forretningsenheder har der i forbindelse med konvertering til Bankdatas it-plattform været tilpasninger af model og datagrundlag.

Markedsrisikoen er reduceret i 2012. En væsentlig del af reduktionen i markedsrisikoen er sket i aktierisikoen på de finansielle sektoraktier som følge af den nedenfor beskrevne metodeændring. Endvidere er markedsrisikoen faldet i beskedent omfang, da eksponeringen inden for især renteporteføljen fortsat holdes på et yderst begrænset niveau.

Koncernens operationelle risici er efter en veloverstået konvertering til Bankdatas it-plattform reduceret til niveauet før konverteringsarbejdet.

Jyske Banks stigende forretningsindtjening i 2012 har medført en stigning i forretningsrisikoen. Dette skyldes især, at koncernens gebyrindtjening er vokset betydeligt og dermed har gjort indtjeningen mere sårbar overfor faldende handelsaktivitet, faldende aktivværdier mv. Modsat har fald i udlånsbalancen på de dele, der er væsentlig for forretningsrisikoen, i mindre omfang medført et fald i forretningsrisiko, da Jyske Bank dermed er mindre følsom overfor uventede fald i udlånsmarginale.

I opgørelsen af økonomisk kapital indgår ikke påvirkningen fra opkøbet af dele af Fjordbank Mors samt overtagelsen af Sparekassen Lolland. Der er i stedet foretaget tillæg herfor i den tilstrækkelige basiskapital.

Modellering af risiko i økonomisk kapital

De forskellige risici, som indgår i den økonomiske kapital, stiller meget forskellige krav til den tekniske modellering af porteføljerisikoen. Systemet, hvori beregningerne foretages, er derfor bygget op omkring forskellige delmodeller, som specifikt er designet til at afspejle de enkelte risikotypers særlige egenskaber og karakteristika.

Kreditrisiko

Med henblik på at understøtte koncernens målsætning om at kunne styre koncernens kreditrisici på porteføljeniveau samt til prissætning på enkeltkundeniveau, anvender Jyske Bank en avanceret kreditporteføljemodel på tværs af alle forretningsenheder og kundegrupper.

Den anvendte kreditporteføljemodel CreditRisk+ er oprindeligt udviklet af Credit Suisse til opgørelse af økonomisk kapital for kreditrisiko. Modellen bygger på en porteføljetilgang til måling af kreditrisiko, der medtager eksponeringernes størrelse, granulariteten i porteføljen, kundens kreditkvalitet, usikkerheden omkring kundens bonitet samt kundens systematiske risiko. Ydermere tages der i Jyske Banks setup hensyn til den enkelte eksponerings løbetid og afdragsprofil. Dette sker dog uden for modellen i et setup afledt af CRD-reglerne.

CreditRisk+ modellen bygger på korrelationsantagelser, der er tilsvarende de faktormodeller, som anvendes i de øvrige kreditrisikomodeller i sektoren. Endvidere anvendes PD-volatiliteter som vigtige inputparametre i modellen. Anvendelsen af PD-volatiliteterne gør, at der i modellen eksplicit tages hensyn til den usikkerhed, der altid vil være omkring et PD-estimat for en given kunde.

Alle krediteksponeringer i koncernen indgår direkte i modelberegningerne, herunder garantier, obligationer samt afledte finansielle instrumenter.

Markedsrisiko

Til opgørelse og overvågning af risikoen på koncernens markedsrisikopositioner anvendes VaR. VaR udtrykker det maksimale tab, som koncernen kan pådrage sig med en given sandsynlighed over en given periode. VaR-opgørelsen tager højde for renterisiko, valutarisiko, aktierisiko og råvarerisiko og dækker værdipapirer i handels- og anlægsbeholdningen.

Jyske Bank har uden for handelsbeholdningen en række aktiebeholdninger, der primært vedrører finansielle sektoraktier inden for realkredit, finansiell infrastruktur og betalingservice. Økonomisk kapital for disse positioner opgøres fra ultimo 2012 efter en metode, der er analog med PD/LGD-metoden, som kendes fra AIRB-kapitalkravsreglerne.

Operationel risiko

Operationel risiko overvåges, styres og kapitaliseres på basis af en scenariebaseret tilgang, hvor fokus er på store risici med væsentlig betydning for koncernen.

Der anvendes en porteføljemodel, som bygger på Monte Carlo-simulation, og i beregningerne anvendes data fra scenarieanalyserne i form af vurderinger af tabsfrekvens og tabsstørrelse/tabsfordeling for hvert enkelt scenarie. Modellen beregner den økonomiske kapital, som skal holdes for hvert risikoscenarie. Kapitalen allokeres til de indtjenende enheder efter en internt udviklet allokeringsmodel.

Forretningsrisiko

Jyske Bank anvender en egenudviklet model til opgørelse af økonomisk kapital for forretningsrisiko. Modellen tager udgangspunkt i Jyske Banks historiske indtjeningsevne og tegner et risikobillede betinget af de omgivelser, som koncernen aktuelt opererer i. Modellen inddrager risikofaktorer, der formodes at påvirke de generelle forretningsvilkår i sektoren, og tager samtidig højde for, at koncernens position i markedet kan ændre sig.

Modellen beregner kapitalbehovet på baggrund af negative afvigelser i forretningsindtjeningen. Der beskrives en række specifikke hændelser, der kan påvirke de forskellige regnskabsposter, eksempelvis et fald i udlånsbalancen. Modellen simulerer sandsynligheden for, at hændelserne indtræffer samt størrelsen af det stød, som sker på regnskabsposten. Korrelationen mellem hændelserne tager udgangspunkt i bagvedliggende scenarier, som kan være af såvel intern som ekstern karakter. Eksempler på scenarier er forværrede konjunkturer, øgede fundingomkostninger eller uventede renteændringer.

Scenariernes specifikation og aktualitet bliver løbende vurderet gennem ekspertvurderinger og analyser.

Kreditrisiko

- Kreditporteføljen var i 2012 fortsat påvirket negativt af den samfundsøkonomiske udvikling.
- Den samlede eksponering (ekskl. repo'er) er faldet med knap 5% og værdien af de stillede sikkerheder (ekskl. repo'er) med godt 15%.
- Minimumskapitalen til kreditrisiko er i 2012 reduceret med godt 1%.

Styring af kreditrisikoen sker blandt andet på baggrund af koncernens kreditrisikomodeller, som omfatter modellering af PD, LGD og EAD. Modellerne anvendes til forskellige formål, herunder rådgivning af Jyske Banks kunder og rapportering til ledelsen.

Kreditpolitik og forankring

Jyske Banks bestyrelse fastlægger de overordnede rammer for kreditgivningen i koncernen, ligesom de største engagementer løbende forelægges bestyrelsen til bevilling. Bestyrelsen videredelegerer tillige beføjelser til direktionen.

Kreditrisikoen styres via Jyske Banks kreditpolitik, der er fastlagt med det mål, at koncernens risiko skal være på et acceptabelt niveau i forhold til koncernens kapitalgrundlag og forretningsomfang samt udviklingen i det omgivende samfund. Kundernes forretninger med koncernen skal langsigtet give et tilfredsstillende afkast opgjort efter RAROC-princippet.

Der er udfærdiget specifikke kreditpolitikker på alle områder, hvor koncernen påtager sig kreditrisiko med fastlæggelse af niveauet for kreditrisikoen samt beskrivelse af uønskede forretningstyper. Politikkerne tilpasses løbende udviklingen på forretningsområderne og de styringsværktøjer, der er til rådighed for kunderådgivere og overvågningsfunktioner.

Bevilling og overvågning af kreditrisici

Jyske Bank lægger vægt på, at beslutninger om at yde kreditter træffes tæt på kunden. Beføjelser til den enkelte kunderådgiver er tildelt ud fra en vurdering af kompetence og behov. Kreditbeslutninger over kunderådgivernes beføjelser foretages i Kreditområdet.

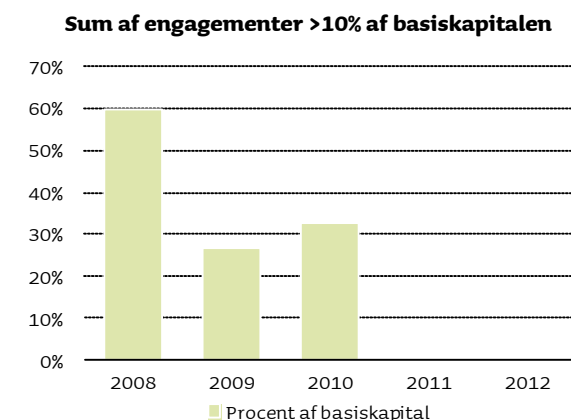
Et bærende element ved bedømmelse af erhvervskundernes kreditværdighed er deres evne til at servicere gælden med likviditet fra driften sammenholdt med deres finansielle styrke. For privatkunder er balancen mellem nettoindkomst, udgifter og formue afgørende.

Overvågningen af koncernens kreditrisiko foretages af de to afdelinger Kapital & Risiko samt Kreditovervågning, som ikke har forretningsansvar. Der sker løbende overvågning og analyser af fordelingen af koncernens engagementer på størrelse, brancher og geografiske områder med hovedvægt på at begrænse risikoen i særligt risikofyldte brancher og geografiske områder og for at sikre en tilfredsstillende spredning i porteføljen.

Overvågningen sker såvel via kvantitative modeller som ved en specifik overvågning af kreditkvaliteten i den enkelte afdeling og ved gennemgang af udvalgte større engagementer. Overvågningen omfatter herudover såvel en kvalitativ som kvantitativ kontrol af de data, der indgår i risiko- og RAROC-beregningerne.

Store engagementer

Store engagementer overvåges løbende i henhold til Bekendtgørelse om store engagementer, herunder engagementer større end 10% af koncernens basiskapital. I lighed med ultimo 2011 er der aktuelt ingen engagementer større end 10% af basiskapitalen. Faldet efter 2010 skyldes hovedsagelig ny lovgivning.

Kreditvurderingsprocessen

Kreditprocesserne afpasses efter den risiko, der knytter sig til det enkelte engagement. Det centrale element er kundens kreditbonitet, kaldet styrkeprofilkarakter, der udtrykker sandsynligheden for, at kunden går default det kommende år (PD). En defaultkunde er en kunde, som ikke forventes at honorere sine forpligtelser over for koncernen. Langt de fleste kunder tildeles en PD på baggrund af statistiske kreditscoremodeller, som er udviklet internt i koncernen. Meget store virksomheder og virksomheder inden for specielle brancher tildeles dog en PD på baggrund af en uafhængig ekspertvurdering. Som eksempler kan nævnes ejendomsselskaber, finansieringsselskaber, finansielle institutioner og stater. Her tages primært udgangspunkt i eventuelle eksterne ratings i den interne kreditvurdering af kunden.

Der er en lang række forhold, som er relevante for beregningen af en kundes PD. Der tages højde for specifikke forhold vedrørende kunden, men samtidig medtages også forhold omkring den situation, som kunden befinder sig i. I beregningen af PD indgår derfor regnskabstal, kontobevægelser, ledelses- og markedsforhold, branchevurderinger mv. Der indgår også specielle faresignaler omkring kundens kreditmæssige udvikling, betalingsprofil og tabshistorik i beregningen.

For at skabe bedst muligt overblik over kundernes kreditkvalitet oversættes PD til interne ratings kaldet styrkeprofilkarakterer. Styrkeprofilkarakterer måles på en skala fra 1 til 14, hvor 1 er den højeste kreditkvalitet (laveste PD), og 14 er den laveste kreditkvalitet (højeste PD). Skalaen er fast over tid, således at kunderne migrerer op og ned afhængig af deres aktuelle PD. Niveaumæssigt kalibreres PD som udgangspunkt til den langsigtede andel af defaultkunder målt tilbage til midten af 1980'erne, før starten af den seneste større lavkonjunktur. Derudover justeres kvartalsmæssigt i forhold til den faktiske udvikling i defaultandelen.

Såfremt den modelberegnete styrkeprofilkarakter ikke vurderes at være retvisende, har uafhængige kredit eksperter mulighed for efter indstilling fra den kundeansvarlige at revurdere styrkeprofilkarakteren.

Krediteksponeringer

Krediteksponeringernes størrelse opgøres ved beregning af EAD. EAD er den forventede størrelse af engagementet på default-tidspunktet, såfremt kunden defaultter i løbet af det kommende år. Kundens samlede EAD afhænger af specifikke forhold ved kunden og de produkter, kunden er i besiddelse af. Ved de fleste produkttyper er EAD-beregningen baseret på statistiske modeller, mens enkelte produkttyper baseres på ekspertmodeller.

Ved faste lån er eneste usikkerhedsmoment, hvor lang tid der går, før kunden eventuelt misligholder lånet. Usikkerheden er derimod større ved kreditter, hvor kunden selv kan disponere inden for kreditrammen. Her er det afgørende, hvor meget kunden udnytter den givne kreditramme op til tabstidspunktet. Dette kan modelleres ved hjælp af kundespecifikke forhold samt forhold omkring engagementet.

Garantier og tilsagn er specielle produkter i den henseende, at der skal ske en bestemt begivenhed, for at produktet bliver udnyttet. Det er således væsentligt at vurdere sandsynligheden for, at produktet udnyttes, samt i hvilken grad det udnyttes, givet kunden defaultter inden for det næste år. For tilsagn baseres EAD-parametrene primært på ekspertvurderinger, da det er et område, hvor koncernen historisk har haft meget få default-hændelser, hvorfor datagrundlaget er for spinkelt til egentlig statistisk modellering. For garantier eksisterer der tilstrækkelig data til statistisk modellering.

På afledte finansielle instrumenter opgøres EAD efter EPE-metoden - se nærmere herom under modpartsrisiko.

I det følgende vises Jyske Banks krediteksponeringer, minimumskapital m.m. opdelt på en række forskellige karakteristika.

Koncernens risikovægtede poster og den samlede minimumskapital er faldet med godt 1% i 2012. De samlede eksponeringer er samtidig reduceret med knap 11%. Det store eksponeringsmæssige fald kan primært henføres til et reduceret repo-omfang (-35%) samt et fald i indskudsbeviser og finansielle instrumenter. Den primære årsag til, at de risikovægtede poster ikke falder så meget som eksponeringen skyldes, at repo-udviklingen sker på afdækket basis og dermed ikke resulterer i nævneværdig risiko.

Jyske Banks eksponeringer fordelt på opgørelsesmetoder ses af tabellen nedenfor. Andelen af eksponeringer (eksklusiv tilkøbte dele af Fjordbank Mors), der opgøres efter AIRB-metoden er steget til 74% mod 70% ultimo 2011. Udviklingen er påvirket af mindsket forretningsomfang med institutter under standard-metoden og marginalt øgede eksponeringer til privat under AIRB-metoden.

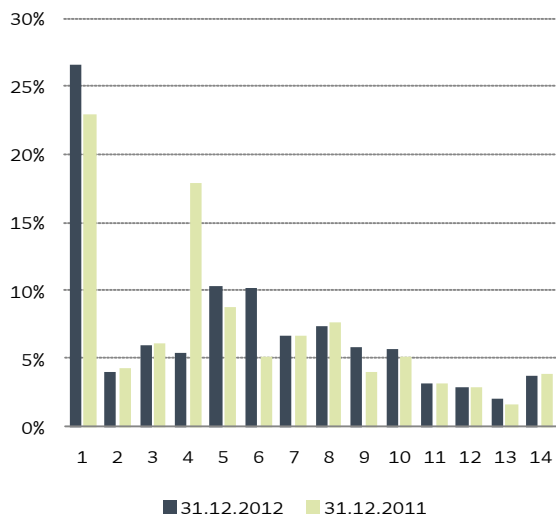
Udvikling i EAD og RVA med kreditrisiko		
Mio. kr.	2012	2011
EAD	230.383	257.696
RVA	81.976	82.935

Minimumskapital på eksponeringskategorier		
Mio. kr.	2012	2011
Eksponeringskategori		
Stater og offentlige myndigheder	1	2
Institutter	278	340
Erhverv	4.209	4.366
Detail i alt	1.539	1.427
1) Ejendomme, privatkunder	203	195
2) Ejendomme, mindre erhverv	254	261
3) Revolverende kreditter	88	83
4) Øvr. detaileksp., privatkunder	558	523
5) Øvr. detaileksp., mindre erhverv	436	365
Aktier	130	68
Securitiseringer	70	105
Aktiver uden modparter	331	327
I alt	6.558	6.635

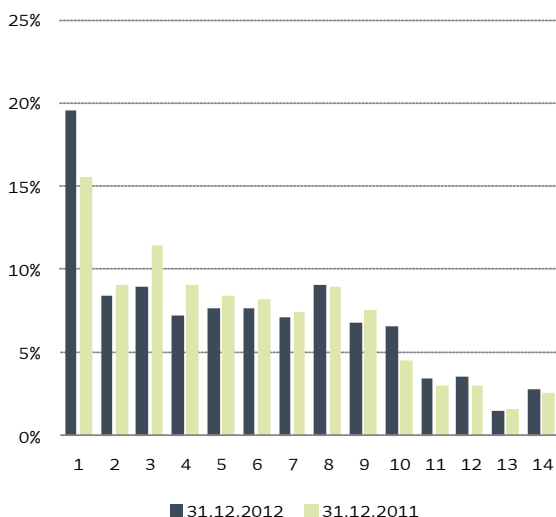
Eksponeringer fordelt på opgørelsesmetoder

Eksponeringskategori	2012				2011	
	AIRB		Standard		AIRB	Standard
	Mio. kr.	%	Mio. kr.	%	%	%
Stater og offentlige myndigheder	0	0	13.039	22	0	16
Institutter	0	0	31.773	54	0	66
Erhverv	110.432	65	6.115	10	66	8
Detail i alt	54.492	32	6.645	11	30	9
1) Ejendomme, privatkunder	16.124	9	0	0	9	0
2) Ejendomme, mindre erhverv	6.788	4	0	0	4	0
3) Revolverende kreditter	8.619	5	0	0	5	0
4) Øvr. detaileksponeringer, privatkunder	12.991	8	6.224	10	7	8
5) Øvr. detaileksponeringer, mindre erhverv	9.970	6	421	1	5	1
Aktier	0	0	1.624	3	0	1
Securitiseringer	2.123	1	0	0	2	0
Aktiver uden modparter	4.140	2	0	0	2	0
I alt	171.187	100	59.196	100	100	100

Erhvervs-eksponeringer fordelt på styrkeprofil

Detail-eksponeringer fordelt på styrkeprofil

Ovenfor vises fordelingen af eksponeringer på styrkeprofilkarakter. For erhvervs kundernes vedkommende ses på enkelte STY-klasser, at relativt få store engagementer med repo'er ændrer på fordelingen. Betragtes antallet af kunder indenfor de enkelte styrkeprofiler, er der i løbet af året sket flere flytninger til en bedre profil end til en dårligere. Eftersom eksponeringerne hos kunderne med god kreditbonitet er reduceret lidt mere end blandt kunderne med svagere bonitet, er den eksponeringsvægtede gennemsnitlige styrkeprofil blevet marginalt dårligere i 2012. Risikoen vurderes dog fortsat lav og acceptabel set i lyset af den aktuelle konjunkturmæssige situation.

For detailkunderne (private samt små virksomheder) er der generelt sket en begrænset negativ migration i porteføljen. Udviklingen skyldes i høj grad den samfundsmæssige udvikling. Langt størstedelen af porteføljen har dog stadig en tilfredsstillende bonitet med 52% med en styrkeprofilkarakter mellem 1 og 5.

Begge de viste figurer omfatter de enheder og selskaber i koncernen, hvor Jyske Bank er godkendt til at anvende avancerede modeller. Figurerne er eksklusiv eksponeringer til defaultede kunder. Eksponering til disse kunder udgør 5,5% (2011: 4,6%) af Jyske Banks samlede AIRB-eksponering.

Eksponeringernes restløbetid på under 1 år er faldet i 2012 og udgør 65% sammenlignet med 70% i 2011, hvilket skal ses i sammenhæng med repo-udviklingen.

Faldet i de samlede eksponeringer på 11% dækker over flere modsatrettede bevægelser, når udviklingen nedbrydes på brancheniveau. Overordnet falder eksponeringen mod alt ikke-detail med knap 14% (27 mia. kr.). Denne udvikling relaterer sig til få brancher: Eksponeringerne mod banker er faldet med 39% (20 mia. kr.) og eksponeringer mod finansiering og forsikring er faldet med 12% (6,8 mia. kr.). Fælles for de to nævnte brancher er, at det er repo'erne, der driver udviklingen. Det kan derudover nævnes, at eksponeringer mod offentlige myndigheder er steget med 34% (2,2 mia. kr.), mens eksponeringer mod industri og råstofindvinding er faldet med knap 24% (3,4 mia. kr.), hvor det for begge branchers vedkommende drejer sig om relativt få kunder, der driver udviklingen.

De samlede eksponeringer til detailkunder er faldet marginalt, -0,4% (-0,3 mia. kr.). På brancheniveau er det de rene privatkunder, som står for denne udvikling. De resterende brancher er mere eller mindre uforandrede.

Udviklingen sker som følge af en række modsatrettede udviklinger:

- Fald på 0,7 mia. kr. for eksponeringen til privatkunder med pant i fast ejendom.
- Fald på 0,7 mia. kr. for eksponeringen til mindre erhverv med pant i fast ejendom.
- Stigning på 1,1 mia. kr. for eksponeringer til mindre erhverv med øvrig behandling

Af bilag 2 fremgår yderligere en række supplerende fordelinger af kreditrisiko.

Eksponeringer fordelt på restløbetid				
Mio. kr.	< 1 år	1-5 år	> 5 år	I alt
Eksponeringskategori				
Stater og offentlige myndigheder	10.438	2.584	17	13.039
Institutter	28.604	3.049	120	31.773
Erhverv	91.949	16.963	7.635	116.547
Detail	18.009	21.662	21.467	61.138
Aktier	0	0	1.624	1.624
Securitiseringer	9	41	2.072	2.122
Aktiver uden modparter	0	0	4.140	4.140
I alt 2012	149.009	44.299	37.075	230.383
I alt 2011	180.035	36.178	41.483	257.696
Fordeling 2012	65%	19%	16%	100%
Fordeling 2011	70%	14%	16%	100%

Branchefordelinger af eksponeringer ekskl. detail								
Mio. kr.	Stater og off. myndigheder	Institutter	Erhverv	Aktier	Aktiver uden modparter	Securitiseringer	I alt 2012	I alt 2011
Stater	7.048	0	0	0	0	0	7.048	8.488
Offentlige myndigheder	5.102	0	3.716	0	0	0	8.818	6.564
Banker	0	31.712	0	0	0	95	31.807	51.833
Landbrug, jagt, skovbrug, fiskeri	0	0	8.286	0	0	0	8.286	8.196
Industri og råstofindvinding	0	0	11.128	0	0	0	11.128	14.562
Energiforsyning	6	0	3.330	0	0	0	3.336	2.962
Bygge- og anlæg	0	0	2.788	0	0	0	2.788	2.382
Handel	0	0	10.651	0	0	0	10.651	10.021
Transport, hoteller og restaurant	58	0	4.395	0	0	0	4.453	4.372
Information og kommunikation	0	0	761	0	0	0	761	685
Finansiering og forsikring	642	61	47.204	0	0	2.012	49.919	56.738
Fast ejendom	0	0	13.383	0	0	0	13.383	13.868
Øvrige erhverv	183	0	10.905	1.624	4.140	16	16.868	15.588
I alt 2012	13.039	31.773	116.547	1.624	4.140	2.123	169.246	196.259
I alt 2011	12.298	51.725	124.883	842	4.088	2.423	196.259	

Branchefordelinger af eksponeringer, detail								
Mio. kr.	Ejendomme, privat	Ejendomme, mindre erhverv	Revolverende kreditter	Øvrige, privat	Øvrige, mindre erhverv	I alt 2012	I alt 2011	
Landbrug, jagt, skovbrug, fiskeri	0	1.345	0	0	2.747	4.092	4.048	
Industri og råstofindvinding	0	85	0	0	350	435	412	
Energiforsyning	0	41	0	0	235	276	178	
Bygge- og anlæg	0	146	0	0	686	832	827	
Handel	0	382	0	0	872	1.254	1.373	
Transport, hoteller og restaurant	0	151	0	0	792	943	1.094	
Information og kommunikation	0	10	0	0	49	59	76	
Finansiering og forsikring	0	0	0	1	223	224	200	
Fast ejendom	0	451	0	0	387	838	777	
Øvrige erhverv	0	213	0	1.376	845	2.434	2.435	
Private	16.124	3.964	8.619	17.838	3.205	49.750	50.017	
I alt 2012	16.124	6.788	8.619	19.215	10.391	61.137	61.437	
I alt 2011	16.807	7.532	8.600	19.256	9.242	61.437		

Sikkerheder

Med henblik på at begrænse kreditrisikoen vurderes nødvendigheden af sikkerheder i det enkelte kunde-forhold. Det er som hovedregel et krav, at kunden stiller hel eller delvis sikkerhed for engagementet. Begrænsning af risikoen via sikkerheder indgår derfor som en væsentlig del i vurderingen af tabets størrelse i tilfælde af default hos kunden (LGD). LGD er den andel af koncernens samlede engagement med kunden, som koncernen forventer at tabe, såfremt kunden default i løbet af det kommende år. Kundens LGD afhænger af specifikke forhold ved kunden men også af kundens engagement og de tilhørende sikkerheder. Helt overordnet afhænger LGD således også af Jyske Banks evne til at inddrive betalinger og realisere sikkerheder.

Modelleringen af LGD er i Jyske Bank inddelt i to hovedområder: den del af engagementet, der er dækket af sikkerheder samt den del af engagementet, der ikke er (blanko). I blankodelen estimeres den andel af kundens blankoengagement, som koncernen er i stand til at inddrive. Her er det kundespecifikke forhold såvel som forhold omkring engagementet, der er afgørende for størrelsen af LGD. I sikkerhedsdelen estimeres det forventede provenu ved realisation af sikkerhederne. Her er det afgørende, hvilken type sikkerheder Jyske Bank har pant i samt aktivernes likviditet. I de tilfælde, hvor der er tale om forholdsvis sjældne aktiver, foretager Jyske Bank et ekspertskøn over provenuet, mens provenuet estimeres statistisk for mere hyppigt forekommende aktivklasser som køretøjer, fast ejendom og værdipapirer.

Modellerne for fast ejendom og køretøjer indeholder en løbende ajourføring af den værdi, sikkerhederne tillægges, hvor der blandt andet tages højde for markedsæssige værdiændringer og forringelse som følge af alder. Børsnoterede værdipapirer værdisættes på daglig basis.

I beregningen af minimumskapital anvendes LGD-estimer, som afspejler koncernens forventede tab-sandelev i en lavkonjunktur. LGD-estimerne baseres på de stillede sikkerheder, der anvendes til reduktion af kreditrisikoen. Værdien af de sikkerheder, der indgår som kreditrisikoreduktion, fremgår af efterfølgende tabel.

Værdierne i tabellen er et udtryk for den forventede realisationsværdi fratrukket omkostninger til inddrivning og salg af de enkelte aktiver. Værdien af de stillede sikkerheder er faldet med 23% (31,0 mia. kr.). Udviklingen skyldes primært et fald i værdipapirer, kontanter mv. på 31%, svarende til 24,3 mia. kr. og ejendomme på 13%, svarende til 4,7 mia. kr. Samtidig er værdien af øvrige sikkerheder faldet med 1,8 mia. kr. (76%), hvilket kan henføres til en række forudsatte sikkerheder på et enkelt kundeforhold. Det reducerede niveau af sikkerheder i værdipapirer afspejler det reducerede forretningsomfang vedrørende repo'er, mens faldet i sikkerhedsværdierne for ejendomme primært kan henføres til prisudviklingen på ejendomme.

Sikkerheder fordelt på typer

Mio. kr.	2012	2011
Værdipapirer, kontant indestående m.v.	54.640	78.953
Ejendomme	30.132	34.814
Løsøre	11.222	11.229
Værdipapirer, kontant indestående m.v. i andet pengeinstitut	22	22
Kautioner og garantier	7.331	7.484
Øvrige	559	2.370
I alt	103.906	134.872

Nedskrivninger på udlån mv.

Jyske Bank foretager nedskrivninger på udlån mv., når der konstateres objektiv indikation for værdiforringelse ud fra indtrufne begivenheder, og de pågældende begivenheder har en virkning på størrelsen af de forventede fremtidige betalinger.

Kunderådgiverne vurderer løbende - og minimum hvert kvartal - hvorvidt der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse på koncernens kunder.

Risikoklasser

Jyske Banks risikoengagementer opdeles i tre kategorier: engagementer med lav, høj og fuld risiko. De to sidstnævnte risikoklasser består af defaultedede kunder, der ikke længere i fuldt omfang vurderes at kunne opfylde deres betalingsforpligtelser over for koncernen. Risikoklasserne indgår i koncernens nedskrivningsmetode.

Individuelle nedskrivninger på udlån mv.

Jyske Bank opdeler individuelle nedskrivninger i henholdsvis signifikante og ikke-signifikante nedskrivninger.

Hvis låntager ikke eller kun i begrænset omfang er i stand til at foretage betalinger på udlånet uafhængigt af de aktiver, som er lagt til sikkerhed for udlånet, opgøres nedskrivningen som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlånet og dagsværdien af sikkerhederne med fradrag af alle omkostninger.

For øvrige kunder opgøres nedskrivningen som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger. Ved vurdering af de forventede fremtidige betalinger på signifikante udlån tages udgangspunkt i en sandsynlighedsvægtning af de mulige udfald.

Gruppevise nedskrivninger på udlån mv.

Gruppevise nedskrivninger beregnes i et ratingbaseret nedskrivningssetup, hvor alle kunder, der ikke behandles individuelt, opdeles i nedskrivningsgrupper på baggrund af blandt andet kundernes styrkeprofil-karakterer og risikoklasse. Jyske Banks modeller til beregning af gruppevise nedskrivninger anvender korrigerede tabsparametre, der er udviklet til brug i koncernens økonomiske kapitalmodel. Til anvendelse i nedskrivningssammenhæng er parametrene tilpasset på en række områder, således at disse er i overensstemmelse med IFRS.

For engagementer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse, tages nedskrivningsberegningen udgangspunkt i erfaringerne fra de individuelt beregnede nedskrivninger.

For øvrige engagementer tages udgangspunkt i nettoforværringen i kreditrisikopræmien på porteføljeniveau siden etableringstidspunktet. Der anvendes således en nettotilgang ved beregning af gruppevise nedskrivninger i Jyske Bank, hvor der inden for den enkelte nedskrivningsgruppe beregnes nedskrivninger på baggrund af nettoforværringen af de fremtidige betalingsstrømme siden etablering.

Gruppevis objektiv indikation for værdiforringelse er til stede, når der observeres data i en gruppe, der indikerer et fald i gruppens samlede fremtidige betalinger. I disse tilfælde beregnes en gruppevis nedskrivning som det tilbagediskonterede forventede nettotab på gruppen.

Hensættelser på garantier og andre forpligtelser

Hensættelse beregnes, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på koncernens ressourcer, og når forpligtelsen kan måles pålideligt.

Jyske Banks hensættelser til garantier og andre forpligtelser omfatter blandt andet garantier stillet over for samarbejdspartnere, garantier stillet på vegne af koncernens kunder, afledte finansielle instrumenter og uudnyttede kredittilsagn.

På grundlag af historiske tabserfaringer skønner koncernen over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri forpligtelser på garantier eller omkostninger som følge af tab på kundens misligholdelse af indgåede finansielle forretninger. Der indgår både en vurdering af risikoen på relevante grupper af garantier og af den aktuelle tabsrisiko på ensartede grupper af kunder.

Hensættelse foretages med den skønnede tabsrisiko.

Udvikling i nedskrivninger på udlån mv.

Når et tab skønnes uundgåeligt, tabsafskrives med et beløb svarende til det skønnede tabs størrelse.

For misligholdte eksponeringer (defaultede) udgør nedskrivnings- og hensættelsessaldoen 3,3 mia. kr. ultimo 2012 (2011: 3,1 mia. kr.).

Driftsvirkningen på misligholdte eksponeringer udgør 1,5 mia. kr. inkl. tab for 2012 mod 1,2 mia. kr. i 2011. I 2012 stammer driftsvirkningen i mindre grad fra tab end i 2011, hvilket er et positivt tegn. Udviklingen har desuden i 2012 været negativt påvirket af Finanstilsynets skærpede retningslinjer vedrørende nedskrivninger på udlån, der især har haft indflydelse på brancher relateret til investering i fast ejendom og landbrug.

Koncernens samlede EAD samt nedskrivninger og hensættelser på misligholdte eksponeringer				
Mio. kr.	2012		2011	
	EAD	Nedskrivninger og hensættelser	EAD	Nedskrivninger og hensættelser
Eksporeringskategori				
Stater og offentlige myndigheder	13.039	0	12.298	0
Institutter	31.773	0	51.725	0
Erhverv	116.546	2.652	124.882	2.263
Detail	61.138	696	61.437	793
Aktier	1.624	0	842	0
Securitiseringer	2.123	0	2.423	0
Aktiver uden modparter	4.140	0	4.089	0
I alt	230.383	3.348	257.696	3.056

Branchefordeling af eksponeringer for misligholdte eksponeringer (past-due og defaultede)				
Mio. kr.	EaD på misligholdte fordringer	Nedskrivninger og hensættelser	Driftspåvirkning	Konstateret tab
Eksporeringskategori				
Landbrug, jagt, skovbrug, fiskeri	1.404	701	86	239
Industri og råstofindvinding	429	172	53	47
Energiforsyning	63	16	3	0
Bygge- og anlæg	274	101	-21	63
Handel	755	259	5	132
Transport, hoteller og restaurant	159	48	-3	14
Information og kommunikation	50	8	-6	6
Finansiering og forsikring	1.244	488	24	138
Fast ejendom	2.005	818	136	167
Øvrige erhverv	430	119	138	109
Private	2.544	618	7	166
I alt 2012	9.357	3.348	422	1.081
I alt 2011	8.216	3.056	-134	1.353

Note: Driftsposten i året fordelt på brancher er for individuelle nedskrivningsengagementer jf. IFRS og betragtes som misligholdte i opgørelsen af koncernens solvenskrav. Driftsposten for koncernens øvrige nedskrivninger og hensættelser har i 2012 været 337 mio. kr., således den samlede driftspost for nedskrivninger og hensættelser for hele året er 1.840 mio. kr.

De mest risikofyldte brancher er (nedskrivning i procent af eksponering i parentes): fast ejendom (5,8%), landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri (5,7%) og bygge- og anlæg (2,8%). Nedskrivningerne er fortsat lave på privatkunder (1,2% af eksponering), dog har gruppen af privatkunder vist en vækst i misligholdte eksponeringer på 17%.

Det seneste år har den samfundsøkonomiske udvikling fortsat været hård for virksomheder med aktiviteter relateret til landbrug og fast ejendom, og det er derfor ikke overraskende, at brancherne inkl. bygge- og anlæg også i 2012 har øget misligholdte eksponeringer i forhold til 2011 (+27%). Yderligere ses relativt store tab i forhold til branchernes eksponeringer. Der er i løbet af 2012 tabt henholdsvis 1,9% (landbrug, jagt, skovbrug, fiskeri), 1,7% (bygge- og anlæg) og 1,2% (fast ejendom) af branchernes eksponering.

I 2012 er 82% (2011: 83%) af nedskrivningssaldoen på misligholdte eksponeringer relateret til erhverv, mens 18% (2011: 17%) er relateret til privat.

Den geografiske fordeling er vist i bilag 2, hvoraf der også fremgår oplysninger omkring landefordeling, uudnyttede forpligtelser mv. på misligholdte eksponeringer.

Reestimation og validering af kreditrisikomodeller

Modellerne bag beregningerne af PD, LGD og EAD bliver som minimum reestimeret og valideret årligt, uanset om modellerne er statistisk baserede eller ekspertvurderede. Reestimationen sikrer, at modellerne kontinuerligt afspejler de seneste ændringer i data, således at modellerne giver så nøjagtig og opdateret information som muligt. Valideringen indeholder test af stabilitet, backtesting og benchmarking og har til hensigt at afdække eventuelle områder, der kræver særlig opmærksomhed.

Test af stabilitet har til formål at overvåge, hvorvidt modellernes estimerede parametre er stabile over tid. Identifikation af eventuelle strukturelle brud og systematiske afvigelser i parametre er vigtige aspekter, når der modelleres over så lange tidshorisonter, som det er tilfældet inden for kreditrisiko.

Formålet med backtesting er at sammenligne modellernes forudsigelser med det, der rent faktisk er sket.

I forhold til benchmarking anvendes eksterne modeller. Alternativt opstilles internt udviklede benchmark, som modellerne efterprøves og overvåges i forhold til.

De anvendte AIRB-parametre til beregning af minimumskapital er sammenholdt med de tilsvarende faktiske realisationer. Det er dog konceptuelt forskellige opgørelser, der ikke direkte kan sammenlignes. F.eks. er AIRB parametrene for LGD baseret på lavkonjunktur estimater, hvilket forklarer, at de realiserede LGD-niveauer er lavere end de tilsvarende estimater.

Estimerede og observerede parameterværdier										
	Erhvervs- virksomheder		Kvalificerede revolve- rende detaileksponeringer		Detaileksponeringer med sikkerhed i fast ejendom		Øvrige detail- eksponeringer		I alt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Forventet tab										
Realiseret	0,62%	0,77%	0,24%	0,27%	0,29%	0,39%	0,58%	0,74%	0,54%	0,66%
Estimeret	0,61%	0,79%	0,35%	0,39%	0,30%	0,39%	0,71%	0,73%	0,55%	0,67%
PD										
Realiseret	3,26%	3,66%	0,54%	0,60%	0,72%	0,85%	0,94%	1,21%	0,86%	0,96%
Estimeret	3,20%	3,08%	0,71%	0,72%	0,87%	0,94%	1,42%	1,49%	1,11%	1,12%
LGD										
Realiseret	32%	32%	47%	45%	14%	16%	29%	36%	39%	37%
Estimeret	40%	40%	59%	60%	25%	27%	49%	47%	44%	44%

Note: Tallene vedrører AIRB kunder i Jyske Bank A/S, der primo året ikke er misligholdt. Realiseret tab omfatter nedskrivninger og tabsafskrivninger på kunder, der misligholder i løbet af året. Forventet tab er opgjort som andel af EAD. PD og LGD er gennemsnit baseret på kundeantal.

Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risikoen for tab hos en modpart, der ikke overholder sine forpligtelser. Modpartsrisikoen opstår, når koncernen handler afledte finansielle instrumenter med kunder.

I koncernens politik for styring af modpartsrisiko skelnes mellem små og store modparter. Sidstnævnte inkluderer finansielle institutioner. De grundlæggende opgørelsesprincipper for de to kundetyper er ens, dog er styring af større modparter udbygget med yderligere styringsparametre.

Modpartsrisiko opgøres som summen af markedsværdi og markedsrisiko på de afledte finansielle instrumenter, som koncernen har handlet med modparten. Markedsrisikoen på koncernens modparter opgøres for risikotyperne rente-, aktie-, valuta- og råvare- risiko. Principperne herfor er beskrevet i kapitlet vedrørende markedsrisiko.

I styringen og overvågningen af store modparter opgør koncernen ligeledes afviklingsrisiko. For at reducere afviklingsrisikoen sker al handel så vidt muligt gennem CLS, en anden form for clearingscentral eller via individuel aftale om betalingsnetting.

Jyske Bank opgør dagligt eksponeringen mod de enkelte modparter i koncernens systemer til styring af modpartsrisici, og de indgår i kreditrisikostyringen på linje med øvrige kreditengagementer. Modparten bevilges lines inden for den gældende instruks efter individuel risikovurdering af modparten, hvor den aktuelle udnyttelse beregnes ud fra kundens eksponering i de enkelte risici. Minimum en gang årligt eller ved ændring i modpartens kreditværdighed revurderes tildelte lines.

Risikoreduktion

Ved etablering af lines til afledte finansielle instrumenter tilstræber koncernen at reducere risikoen ved oprettelse af:

- ISDA, GMRA, dansk rammeaftale eller serviceaftale, som sikrer koncernen ret til netting af markedsværdier på indgåede handler med afledte finansielle instrumenter
- Service-, GMRA og CSA-aftale, som sikrer Jyske Bank ret til yderligere sikkerheder, såfremt modpartens negative markedsværdi (gæld til Jyske Bank) overstiger et på forhånd aftalt maksimalt beløb

- CLS, hvor afviklingsrisikoen fjernes, da clearingens foregår gennem en tredje part, som garanterer for udvekslingen.

For finansielle modparter og storkunder vil aftalen som oftest være gensidig, hvilket betyder, at Jyske Bank skal stille sikkerhed over for modparten, hvis markedsværdien i modpartens favør overstiger det aftalte maksimale beløb.

Såfremt der alene handles afledte finansielle instrumenter med kort løbetid (op til 6 måneder), kan der efter individuel vurdering bevilges frafald af serviceaftale.

Modpartsrisiko		
Mio. kr.	2012	2011
Derivater med positiv markedsværdi	32.669	31.619
Netting	25.863	21.963
Eksponering efter netting	6.806	9.656
Collateral modtaget	1.843	3.759
Eksponering efter netting og collateral	4.963	5.897

Jyske Bank forbereder sig i øjeblikket på, at det bliver et lovkrav, at en række OTC-produkter skal handles via en clearingscentral. Jyske Bank forventer at blive indirekte medlem af London Clearing House gennem udvalgte clearing brokere i 2013.

Modpartsrisiko og kapitalberegninger

Modpartsrisiko på afledte finansielle instrumenter kapitalbelastes regulatorisk efter kapitaldækningsbekendtgørelsen og i den interne risikostyring i Jyske Banks økonomiske kapitalmodel.

Ved opgørelse af den regulatoriske minimumskapital anvendes den såkaldte markedsværdimetode med tilhørende nettingmetode. Metoden indebærer, at der opgøres et kreditækvivalent beløb svarende til de positive markedsværdier efter netting tillagt en hovedstolsvægt.

Koncernens modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden fremgår af den efterfølgende tabel.

Modpartsrisiko fordelt på sektor		
Mio. kr.	2012	2011
Statseksponeringer	783	382
Institutedeksponeringer	5.921	5.292
Erhvervseksponeringer	5.461	9.513
Detaleksponeringer	899	733
I alt	13.064	15.920

I koncernens interne risikostyring anvendes et andet og mere nuanceret setup. Det specielle ved afledte finansielle instrumenter er, at den fremtidige cash-flow-profil er ukendt. Der anvendes således en model, hvis grundlæggende hensigt er at estimere den fremtidige cashflow- og eksponeringsprofil på baggrund af markedsværdierne og volatiliteten på modpartens produkter. Metoden kaldes også for EPE-metoden (Expected Positive Exposure). Netting indgår også i disse beregninger.

Markedsrisiko

- Jyske Banks markedsrisiko opgjort ved Value-at-Risk er faldet marginalt i forhold til 2011, da især eksponeringen indenfor renterisikoen er på et historisk lavt niveau.
- Eksponeringen i de underliggende markedsrisici er stort set uændret i forhold til sidste år, dog er aktierisikoen sidst på året steget marginalt.
- En beskedne reduktion i volatiliteten gennem 2012 har kun påvirket markedsrisikoen i begrænset omfang
- 2012 har været præget af øget omsætning og øget eksponering i porteføljen af værdibaserede kreditrisici

Jyske Bank påtager sig markedsrisiko som følge af dispositioner foretaget på de finansielle markeder samt almindelige bankforretninger som ind- og udlån. I opgørelsen af Jyske Banks markedsrisiko indgår alle produkter, som indeholder en eller flere af de nedenævnte risici.

Renterisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i markedsrenterne.

Valutakursrisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i valutakurserne.

Aktierisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne.

Råvarerisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i råvarepriserne.

Volatilitetsrisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i volatiliteterne.

Visse finansielle instrumenter indeholder elementer af kreditrisiko, også kaldet værdipapirbaserede kreditrisici. Denne type kreditrisiko styres og overvåges parallelt med markedsrisikoen.

Politik og forankring

Jyske Banks bestyrelse fastlægger en markedsrisikopolitik og tilhørende retningslinjer, der angiver bestyrelsens risikoprofil på markedsrisikoområdet. Politiken er konkretiseret i en række beføjelser, der videredeles til direktionen.

En yderligere begrænsning af beføjelserne foretages inden delegering til de ansvarlige for Jyske Banks disponerende områder i Jyske Markets: Balance & Egenbeholdning samt Markets. De to områder under Jyske Markets er de eneste områder i koncernen, der må have markedsrisici af betydning.

Beføjelserne tildelt Markets er tilpasset således, at de primært understøtter den daglige handelsomsætning. Strategiske positioner disponeres af Balance & Egenbeholdning, hvilket størrelsen af områdets beføjelser afspejler.

Disponering under de respektive beføjelser er understøttet af udførlige forretningsgange i Jyske Markets.

For at kunne følge markedsudviklingen på nærmeste hold og derved have mulighed for at tilpasse eventuelle afvigelser mellem koncernens faktiske risikoprofil og den tilsigtede, afholdes der månedlige møder i Koncernegenbeholdningsforum. På møderne deltager de ansvarlige direktionsmedlemmer samt repræsentanter fra Jyske Markets.

Overvågning og rapportering

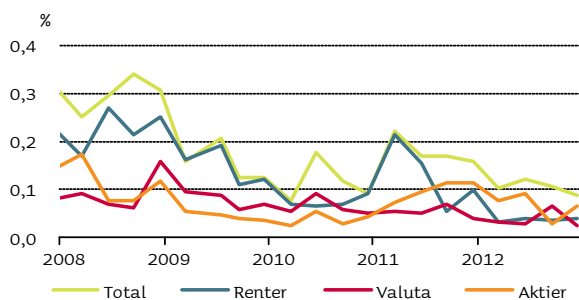
Overvågningen af alle risikopositionerne foretages dagligt. Positioner, der overskrider de fastlagte beføjelser eller risikostyringspolitikken, rapporteres straks til direktionen. Såfremt positionerne overstiger direktionens samlede beføjelse, rapporteres der straks til bestyrelsen og intern revision.

Der udarbejdes månedlige beføjelsesoversigter over de forskellige beføjelsesenheders udnyttelsesgrader, som fremsendes til direktionen og bestyrelsen.

Udviklingen i markedsrisiko

Jyske Banks markedsrisiko var opgjort ved VaR 14 mio. kr. ultimo 2012. Eksponeringen ligger under niveauet ultimo 2011 og er set i et historisk perspektiv forholdsvis lavt. Gennem 2012 har niveauet svinget mellem 14 mio. og 21 mio. kr., hvor ændringerne primært har været en tilpasning af renterisikoen og en begrænset reduktion i valutaeksponeringen.

Udvikling i Value-at-Risk i procent af egenkapital

Som grafen viser, er udviklingen i de underliggende markedsrisici blandet. VaR på renteporteføljen har historisk været dominerende i markedsrisikoen, men som tilfældet også var gældende for 2011, har renterisikoen været holdt på et yderst begrænset niveau. Tendensen til, at det nu er Jyske Banks aktieportefølje, der udgør den dominerende andel af VaR eksponeringen, er bibeholdt gennem 2012. Jyske Banks samlede aktieeksponering har gennem 2012 været yderst stabil. Stigningen sidst på året skyldes et øget behov for større beholdninger i Markets grundet en øget kundeefterspørgsel. Niveaulet for aktieeksponeringen faldt dog allerede i december tilbage til niveauet for 2011 og 2012. At aktierisikoen nu er den dominerende bidragsyder til VaR eksponeringen skyldes mere den lave eksponering indenfor renterisikopåvirkende beholdninger end et ændret strategiskifte på aktiesiden.

Som det fremgår af ovennævnte graf, har renterisikoen været på et lavt niveau i 2012. Renterisikoen er udover basisforretningen i form af ind- og udlån domineret af eksponeringer i danske og udenlandske realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer med kort og mellemlang løbetid.

Jyske Banks valutaeksponering har været svagt faldende gennem 2012. Både den underliggende aktieportefølje såvel som valutaporteføljen er kendetegnet ved at være veldiversificerede, og begge markedsrisici antager ultimo 2012 moderate niveauer i forhold til Jyske Banks ønskede risikoprofil.

Der er i slutningen af året etableret en strategisk råvareportefølje af begrænset omfang.

Den dybe finansielle og økonomiske krise i de sydeuropæiske lande har, sammenholdt med den generelle økonomiske krise i Europa, resulteret i faldende kreditkvalitet på både statsobligationer såvel som på virksomhedsobligationer og securitiseringer. Kreditspændene har gennem 2012 været forholdsvis volatile, hvilket Jyske Bank har benyttet sig af ved løbende tilpasninger af porteføljen. Jyske Banks portefølje af værdibaseret kreditrisici er derfor ved udgangen af 2012 på et højere niveau end ved udgangen af 2011.

Porteføljen af Credit Default Swaps (CDS'er) er øget marginalt og består nu af 9 CDS'er, hvor de 8 er solgte CDS'er og en enkelt en købt CDS. Den samlede nominelle eksponering er dog reduceret fra 1.400 mio. kr. til 1.115 mio. kr.

Minimumskapital for markedsrisiko

Til opgørelse af minimumskapital for markedsrisiko anvendes standardmetoden.

Jyske Banks minimumskapital for markedsrisiko er ultimo 2012 på næsten uændret niveau i forhold til ultimo 2011. Dog er der sket en forskydning mellem de underliggende risikotyper, hvor gældsinstrumenter er faldet og modsvaret af en tilsvarende stigning på aktier. Forskydningen følger af de ændringer i de underliggende risikotyper, som er beskrevet tidligere.

Minimumskapital, markedsrisiko

Mio. kr.	2012		2011	
Risikotype	Risikovægtede poster	Min.kapital	Risikovægtede poster	Min.kapital
Gældsinstrumenter	11.141	892	12.166	973
Aktier mv.	1.249	100	987	79
Råvarer	39	3	0	0
Valutaposition	1.054	84	938	75
I alt	13.483	1.079	14.091	1.127

Markedsrisikotyper

Jyske Bank skal dagligt håndtere flere forskellige typer af markedsrisici. Hver risikotype har særlige karakteristika og styres ved såvel individuelle risikomål som samlet gennem koncernens VaR-model. Til afdækning af markedsrisici anvendes afledte finansielle instrumenter. Styringen heraf suppleres af risikomål udviklet i henhold til klassisk optionsteori; dvs. ved positionernes delta-, gamma- og vegarisiko.

Renterisiko

Renterisikoen beregnes dagligt på baggrund af varighedsmål. Dette mål defineres som renterisikoen ved en generel stigning i renteniveauet på ét procentpoint (Renterisiko 1). Varigheden angiver den procentvise gevinst eller det procentvise tab, der opstår ved en øjeblikkelig parallelforskydning af samtlige rentekurver med ét procentpoint.

Renterisikoen beregnes med udgangspunkt i aftalte betalinger. Jyske Bank har ikke fastforrentede medlemværender med ubestemt løbetid. Visse lån er ydet til fast rente med mulighed for førtidig indfrielse. Renterisiko 1 er korrigeret for dette optionselement. Jyske Bank har udviklet en risikostyringsmodel, der korrigerer realkreditobligationernes risikonøgletal for obligationernes indbyggede optionselement. I renterisikoen indgår konverterbare realkreditobligationer dermed med den optionsjusterede varighed. Risikostyring af koncernens portefølje af realkreditobligationer suppleres af beregning og rammer på positioner i Option-Adjusted Spreads (OAS-positioner).

Renterisiko 1 suppleres med et yderligere risikomål, renterisiko 2, der tager højde for de risici, der er knyttet til spændforretninger mellem rentepositioner i forskellige instrumenter og valutaer. Renterisiko 2 beregnes derfor som renterisiko 1 plus tillæg for rentestrukturrisici, volatilitetsrisici, landerisici og basisrisici.

Valutarisiko

Jyske Banks valutarisikoindikatorer beregnes med udgangspunkt i Valutaindikator 1 i henhold til Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse. Valutakursindikator 1 opgøres som summen af den største numeriske værdi af nettotilgodehavender (lang position) eller nettogæld (kort position) for hver valuta opgjort i kr.

Valutaindikator 1 tager ikke højde for, at nogle valutaer er mere volatile og måske mindre likvide end andre. Derfor benytter Jyske Bank til styringsformål en vægtet valutaindikator 1 (Jyske Valutaindikator). Endvidere anvendes VaR som et styringsredskab på valutaeksposeringen.

Aktierisiko

Aktierisiko opgøres ved type a og b.

Aktierisiko a opgøres som 10% af nettoeksposeringen i aktier, hvor nettoeksposeringen er opgjort som positive eksposeringer fratrukket negative eksposeringer. Aktierisiko A udtrykker således størrelsen af det tab/den gevinst, der vil være resultatet af en global kursændring på 10%.

Aktierisiko b opgøres som 10% af den numeriske eksposering i aktier. Dette risikomål udtrykker således bruttoeksposeringen, idet risikomålet viser størrelsen af det tab, der vil være resultat af et 10% kursfald på alle positive eksposeringer samtidig med en 10% kursstigning på alle negative eksposeringer.

Foruden aktierisiko a og b har koncernen limitering af enkeltexpo- sitioner i aktier for at begrænse koncentrationsrisikoen.

Egenbeholdningen af Jyske Bank aktier samt sektoraktier mv. er ikke medtaget i aktierisiko a og b.

Aktier uden for handelsbeholdning

Aktier uden for handelsbeholdningen vedrører fortrinsvist finansielle sektoraktier, som relaterer sig til koncernens almindelige driftsaktiviteter. Der er ikke planer om videresalg.

Aktier uden for handelsbeholdning				
Mio. kr.	2012	2011	Urealiseret gevinst	Realiseret gevinst
I alt	1.063	958	26	1

Beholdningen er øget i 2012, hvilket dels skyldes positive kursreguleringer samt enkelte nye positioner.

Aktier uden for handelsbeholdningen indgår som en del af forudsætningen for Jyske Banks almindelige forretningsaktivitet. Aktierne er optaget til dagsværdi som beskrevet i anvendt regnskabspraksis i koncernens årsrapport. Urealiserede kursgevinster / tab har påvirket driftsresultatet.

Råvarerisiko

Råvarerisiko opgøres ved type a og b.

Råvarerisiko a opgøres som den samlede nettoeksponering i råvarer, hvor nettoeksponeringen er opgjort som positive eksponeringer fratrukket negative eksponeringer. Der er således modregningsret på tværs af råvaretyper og forfaldstidspunkter.

Råvarerisiko b opgøres som den samlede numeriske eksponering i råvarer. Dette risikomål opgør således bruttoeksponeringen, hvor der kun er modregningsret for kontrakter med samme underliggende råvare og samme forfaldsdato.

Værdipapirbaseret kreditrisiko

Værdipapirbaseret kreditrisiko relaterer sig til koncernens obligationsbeholdning. Kreditelementet afspejles ikke i renterisikomålene, hvorfor en selvstændig styring er påkrævet.

Jyske Bank styrer eksponeringen i værdipapirbaserede kreditrisici ved limitering af koncentrationsrisiko angivet ved værdipapirernes kreditkvalitet, der er defineret ved ratings fra anerkendte ratingbureauer. På basis af papirernes kreditkvalitet opgøres koncentrationsrisikoen på ratingklasser og obligationstyper. Der opereres dermed med forskellige limits afhængig af, om værdipapiret er en statsobligation, erhvervsobligation eller securitisering (CLO/CDO).

Endelig er koncentrationsrisikoen limiteret geografisk samt på enkelttekstponeringer.

Securitiseringer

Jyske Banks aktiviteter inden for securitiseringer knytter sig til investeringer i trancher udstedt af andre institutter og juridiske enheder. Koncernen agerer dermed hverken udsteder eller eksponeringsleverende virksomhed. Investeringerne er primært i traditionelle securitiseringer og fordeler sig på følgende securitiseringstyper:

- RMBS (Residential Mortgage Backed Securities): Består primært af AAA-ratede seniortrancher.
- CLO/CDO'er:
 - Seniortrancher med enten AAA eller AA rating.
 - Mezzanin trancher, der har en stor ratingspredning. Porteføljen er efterhånden blevet indfriet.

Securitiseringstyperne og den geografiske eksponering på porteføljens underliggende aktiver er vist i den efterfølgende tabel, hvoraf det fremgår, at den væsentligste eksponering er koncentreret på det europæiske kontinent.

Eksponeringstype for securitiseringer				
Mio. kr.	Europæisk	USA	Øvrige	I alt
RMBS'er	3.224	8	7	3.239
CLO	1.252	404	0	1.656
ABS og CDO	234	18	35	287
I alt 2012	4.710	430	42	5.182
I alt 2011	4.462	305	68	4.835

Eksponeringen i porteføljen af securitiseringer er øget marginalt, primært i sidste halvår af 2012. Forøgelsen har i overvejende grad været inden for det europæiske segment og i de bedste ratingklasser.

Den fortsatte gældskrise har igen i 2012 givet anledning til nedgraderinger af enkelte investerede trancher uden dog at ændre ved, at størstedelen af koncernens eksponeringer i securitiseringer ligger i AAA-rated seniortrancher, hvilket fremgår af tabellen nedenfor. Tranchernes primære underliggende investeringer består af amerikanske og europæiske bank- og boliglån.

Ratingfordeling (Standard & Poor's / Moody's)		
Mio. kr.	2012	2011
AAA / Aaa	3.677	3.491
AA / Aa	843	926
A / A	361	98
BBB / Baa	134	95
BB / Ba	25	49
Lavere eller ingen rating	142	176
I alt	5.182	4.835

Minimumskapital for securitiseringer

Til opgørelse af minimumskapitalen på porteføljen af securitiseringer anvendes både AIRB-metoden for kreditrisiko og standardmetoden for markedsrisiko, idet porteføljen kan opdeles i en anlægsbeholdning og en handelsbeholdning.

Minimumskapital for securitiseringer er trods den øgede eksponering faldet i 2012, hvilket skyldes, at den nævnte forøgelse af eksponeringen primært er foretaget i højtratede seniorudstedelser. Minimumskapitalen opgjort på risikovægte fremgår af følgende tabel.

Minimumskapital, securitiseringer					
Mio. kr.	2012		2011		
Risikovægt - intervaller	Uvægtede poster	Min.kapital	Uvægtede poster	Min.kapital	
< 20 %	4.784	34	4.444	32	
≤ 20 % < 50 %	121	2	94	2	
≤ 50 % < 100 %	34	2	6	0	
≤ 100 % < 1.250 %	124	14	138	24	
1.250%	119	119	153	153	
I alt	5.182	171	4.835	211	
Heraf i handelsbeholdning	3.059	106	2.411	106	

Value-at-Risk

Jyske Bank har udviklet en Value-at-Risk model til beregning og overvågning af markedsrisici. VaR udtrykker den maksimale tabsrisiko over en periode, baseret på den historiske udvikling i de enkelte forretningstypers kurs og samvariation. Der er opstillet og uddelegeret risikobeføjelser på VaR.

Modellen er en parametrisk VaR baseret på en forbedret RiskMetrics-model. Volatiliteter og kovarianser i modellen er estimeret på baggrund af data seks måneder tilbage i tiden. Dataene er vægtet således, at de seneste observationer vægter mest. VaR-modellen er specielt tilpasset, så den afspejler den indbyggede risiko for førtidsindfrielse på danske realkreditobligationer.

Modellen anvendes som input til beregningen af Jyske Banks økonomiske kapital samt tilstrækkelige basis-kapital herunder Jyske Banks individuelle solvensbehov. Endvidere anvendes modellen i den daglige risikostyring af markedsrisici, der er limiteret ved risikobeføjelser.

Risikobeføjelserne opgøres med 99% sandsynlighed samt på basis af 1 dags horisont og defineres som Daily Earnings at Risk (DEaR). En 99% DEaR indikerer 1% sandsynlighed for, at dagens faktiske kursreguleringer overskrider DEaR-tallet. Med andre ord bør der på årsbasis i gennemsnit være 2-3 dage, hvor koncernens kursreguleringer overstiger den DEaR, som VaR-modellen har estimeret. En sådan hændelse betegnes en outlier.

Backtesting

For at vurdere nøjagtigheden af VaR-modellen foretages der dagligt backtesting af modellen, hvor den estimerede VaR sammenlignes med den faktiske daglige kursregulering på markedsrisikorelaterede positioner.

Jyske Bank har anvendt VaR i risikoopgørelser siden 2001. Historisk har backtesten gennemsnitligt vist to outliers årligt med en variationsbredde inden for 1-3 outliers. Modellen var i 2011 udfordret på modelleringen af aktierisikoen, hvilket gav anledning til et større antal outliers end det, modellen historisk har vist. Backtesten for 2012 har resulteret i en enkelt outlier på aktieporteføljen samt 2 outliers på den samlede VaR. Modellen vurderes derfor fortsat at være valid og udtrykke den forventede adfærd, hvorfor der ikke vil ske en justering af modellen.

Følsomhedsanalyser

Jyske Bank har i vidt omfang modsatrettede positioner på tværs af markeder. Det værste tænkelige scenarie er, at alle lange (positive) positioner falder i kurs, mens korte (negative) positioner stiger i kurs. En følsomhedsanalyse på koncernens eksisterende balance er vist i den efterfølgende tabel. Tabellen viser resultateffekten af de angivne negative kursudviklinger for koncernen. Følsomhedsanalyserne er udtryk for en "alt andet lige"-betragtning og tager ikke ændringer i balancen i betragtning som følge af ændringerne i markedsudviklingen.

Følsomhedsanalysen for 2012 afspejler i al væsentlighed den tidligere beskrevne udvikling i Jyske Banks markedsrisiko, idet Jyske Banks følsomhed overfor de angivne renteændringer kun ændrer sig marginalt i forhold til 2011. Følsomheden overfor ændringer i aktiemarkederne stiger tilsvarende kun marginalt, og følsomheden overfor ændringer i valutamarkederne er uændret.

Følsomhedsanalyser		
	Resultatpåvirkning	
Mio. kr.	2012	2011
Risikovariabel		
Renteniveauet stiger 1 procentpoint	-176	-141
Negativ renteændring 0,5 procentpoint	-140	-177
Generelt aktiefald på 10%	-44	-26
Negativ aktieændring 2 %	-29	-26
Negativ råvareændring 5 %	-1	0
Negativ valutaændring 5 %*	-84	-84

Note: Der er tale om et mildt stress-scenarium. Med ”negativ” forstås, at lange positioner falder i kurs, og korte positioner stiger i kurs. Alle er opgjort pr. valuta. Aktierisiko er beregnet for handelsbeholdningen.

* Der ses bort fra EUR ved beregningen.

.

.

Likviditetsrisiko

- I 2012 har Jyske Bank opretholdt en solid og betryggende overdækning i de stressbaserede interne beføjelser og retningslinjer.
- På trods af fortsatte udfordringer omkring den europæiske statsgældskrise har kapitalmarkederne i sidste halvdel af 2012 været præget af fornyet positivitet og indsnævring i kreditspænd.
- Jyske Bank foretog i november 2012 en offentlig obligationsudstedelse på EUR 500 mio. med 2,5 års løbetid.

Likviditetsrisiko opstår som følge af et finansieringsmismatch i balancen, idet Jyske Banks udlånsportefølje har længere varighed end dens gennemsnitlige finansieringskilder. Jyske Banks bestyrelse fastlægger likviditetsrisikoprofilen udtrykt som en afbalancering af risikoniveau og Jyske Banks omkostninger til styring af likviditetsrisiko.

Formål og overordnet setup

Det generelle formål med Jyske Banks likviditetsstyring er at sikre tilstrækkelig kort- og langsigtet likviditet til rettidig honorering af Jyske Banks betalingsforpligtelser til rimelige finansieringsomkostninger. Opnåelse af dette overordnede mål sikres ved nedenstående delmålsætninger og politikker:

1. En stærk og stabil indlånsbase, som sikrer stabilitet i den langsigtede finansiering af koncernens udlånsaktiviteter.
2. Fastholdelse af et højt ratingniveau hos internationale ratingbureauer.
3. Aktiv deltagelse på de internationale pengemarkeder samt adgang til de internationale kapitalmarkeder ved anvendelse af låneprogrammer, hvorved adgang til en meget diversificeret og professionel finansieringsbase opnås.
4. Opretholdelse af en betydelig højlikvid likviditetsbuffer afstemt i forhold til afløbsprofilen på kapitalmarkedsfinansieringen. Likviditetsbufferen sikrer, at Jyske Bank kan modstå effekten af en ugunstig likviditetssituation.

I overensstemmelse med retningslinjerne fra Basel-komiteén hviler koncernens likviditetsstyring på

- forfaldsanalyse mellem fremtidige ind- og udbetalinger
- stresstest, som anvendes i beføjelsesstruktur
- likviditetsnødplan

Styring og overvågning

Bestyrelsen har vedtaget en likviditetspolitik, der blandt andet fastsætter en specifik kritisk tidshorison for koncernens likviditetsposition under et ugunstigt stressscenarie. Direktionen har på basis af disse overordnede limits udstukket specifikke operationelle beføjelser til Jyske Markets samt Balance & Egenbeholdning, som har til opgave på daglig basis at følge og styre likviditeten i henhold til beføjelser og likviditetspolitikker.

Likviditetspositioner overvåges dagligt af afdelingen Markedsrisiko i forhold til de fastlagte beføjelser. Beføjelsesoverskridelser rapporteres i henhold til forretningsgangene for markedsrisici.

Den kortsigtede likviditetsstyring

Den korte operationelle likviditet styres i Markets, som er aktiv på de internationale pengemarkeder i alle større valutaer og relaterede derivater samt pristiller i de nordiske interbankpengemarkeder. Markets er underlagt beføjelser for den maksimale placering på længere løbetider på interbank- og engrosaftalemarkedet. Den korte finansiering på disse markeder indgår i den samlede koncernbeføjelse for kort finansiering i den strategiske likviditetsstyring (som en del af scenarie 1 i næste afsnit).

Den strategiske likviditetsstyring

Den strategiske likviditetsstyring i Balance & Egenbeholdning baseres på opgørelser af koncernens likviditetsposition i forskellige stressscenarier. Betalinger fra aktivsiden i likviditetsbalancen grupperes efter deres likviditetsgrad, mens betalinger fra forpligtelsessiden grupperes efter deres forventede stabilitet i forskellige scenarier.

Som udgangspunkt bygger analyserne på de kontraktligt fastsatte forfaldstidspunkter for de enkelte betalinger. Der tages dog hensyn til, at en del af balancen reelt har en løbetid, der afviger fra den kontraktligt fastsatte. I analyserne anvendes derfor scenariespecifikke forventninger til kunders adfærd i de tilfælde, hvor den kontraktlige løbetid ikke anses for at være retvisende for den reelle løbetid på henholdsvis ind- og udlån. I relevante stressscenarier anvendes likviditetsreserven til at dække negative betalings-gaps.

Balance & Egenbeholdning har ansvaret for løbende at sikre, at koncernen kan overholde den kritiske overlevelseshorisont i de 3 scenarier, der anvendes i den strategiske styring:

Scenarie 1 – er et hårdt Jyske Bank-specifikt stress-scenarie, der overvåges dagligt og indgår som det centrale nøgletal i beføjelsesstrukturen. Scenariet er et hårdt stress-scenarie med kort kritisk overlevelseshorisont på 35 dage, hvor koncernen skal have reserver til at modstå, at en bredere del af koncernens pris- og kreditfølsomme finansiering ikke kan refinansieres. Udover at koncernen ikke kan refinansiere sig på kapitalmarkederne (interbanklån, CP- og EMTN-udstedelser), antages ligeledes afløb af alle større anfordrings- og aftaleindlån fra erhvervs- og privatkundesegmenterne.

Scenarie 2 – er et bredt sektor stress-scenarie, der overvåges løbende som en del af den interne likviditetsstyring. I scenariet indgår en bred generel kapital- og pengemarkedskrise, der i nogen grad spreder sig til privat- og erhvervs-kunder og blandt andet medfører træk på uudnyttede lines og commitments til større erhvervs-kunder. Jyske Bank oplever samtidig en stagnation i indlånsvæksten, og muligheden for at refinansiere sig på de internationale kapitalmarkeder udtørrer. Målsætningen er en horisont på 6 måneder, hvor basisbankdriften skal opretholdes.

Scenarie 3 – er et kapitalmarkeds stress-scenarie, der overvåges løbende som en del af den interne likviditetsstyring. I scenariet indgår en ikke Jyske Bank-specifik kapitalmarkeds-krise med en overlevelseshorisont på mindst et år. Koncernen skal kunne modstå afløb af al penge- og kapitalmarkedsfinansiering i form af Interbank finansiering samt EMTN og CP. I overensstemmelse med det økonomiske lavvækst-scenarie i Danmark med øget opsparing i den private sektor forudsættes uændret volumen på ind- og udlån.

Formålet med at integrere stressscenarie 1 i beføjelsesstrukturen er at sikre, at koncernen til enhver tid kan opfylde sine forpligtelser og opretholde driften over en specifik tidshorisont, hvis der opstår en krisesituation, hvor koncernen måtte være afskåret fra en væsentlig del af sine normale finansieringskilder.

Likviditetsnødplan

Likviditetsnødplanen træder i kraft, hvis koncernen kun kan overholde interne beføjelser til stærkt forøgede omkostninger eller ultimativt ikke er i stand til at opretholde de kritiske tidshorisonter. Nødplanen beskriver et detaljeret sæt af rapporter til ledelsesbeslutning og fastlægger et bredt katalog over mulige handlinger, der kan styrke koncernens likviditetssituation.

Jyske Bank har i løbet af 2012 haft solid og betryggende overdækning i de stressbaserede interne beføjelser og retningslinjer.

Koncernens likviditetsberedskab

Jyske Banks samlede likviditetsberedskab består kun af aktiver, som ikke er båndlagt til sikkerhedsstillelse, eller som ikke anvendes i den daglige drift af koncernen. Sådanne aktiver kan enten sælges hurtigt eller pantsættes som sikkerhed for lån og kan således anvendes til en hurtig og effektiv likviditetsfremskaffelse. Fremskaffelsen af sikret finansiering er ikke afhængig af Jyske Banks kreditværdighed men afhænger alene af kvaliteten af aktiverne, der stilles til sikkerhed. I beregningen af koncernens samlede likviditetsberedskab tages højde for mulige værdiforringelser af de respektive aktiver.

Jyske Banks værdipapirbeholdning er opdelt i fem grupper efter likviditetsgrad:

1. Ultralikvide aktiver i kr., der kan anvendes i repo-transaktioner med Nationalbanken: Indskudsbeviser i Nationalbanken, danske stats- og realkreditobligationer samt særligt dækkede obligationer.
2. Meget likvide aktiver i EUR, der kan anvendes i repo-transaktioner med den europæiske centralbank: Europæiske realkreditobligationer, statsobligationer samt finansielle seniorudstedelser.
3. Likvide aktiver: Identiske med meget likvide aktiver blot i anden valuta end EUR.
4. Øvrige likvide aktiver: Øvrige likvide obligationer af høj kvalitet.
5. Relativt illikvide aktiver: Emerging Market obligationer, erhvervs- og strukturerede obligationer og aktier.

Jyske Bank har en overordnet politik for størrelsen og kvaliteten af det samlede likviditetsberedskab, som justeres i takt med koncernens balancesammensætning og risikoprofil i øvrigt. Politikken for likviditetsberedskabet indebærer i praksis, at beredskabet primært består af aktiver i likviditetsgruppe 1 og gruppe 2. Det er således Jyske Banks politik, at minimumsbeholdningen på den kritiske overlevelseshorisont i stress-scenarie 1 skal kunne overholdes alene ved frigørelse af aktiver i likviditetsgruppe 1 og 2.

Likviditetsberedskab og afløb		
(mia. kr.)	2012	2011
Udgangspunkt	43,0	38,1
3 mdr.	24,6	16,7
6 mdr.	18,3	13,6
9 mdr.	16,9	12,6
12 mdr.	12,2	12,3

Tabellen viser udviklingen i Jyske Banks likviditetsberedskab over en 12 måneders periode i stress-scenarie 3. Ultimo 2012 udgør koncernens likviditetsberedskab 43 mia. kr. mod 38 mia. kr. ultimo 2011. Beredskabet består hovedsageligt af danske realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer, og 39 mia. kr. kan belånes i enten Nationalbanken eller ECB.

Koncernens likviditetsbrøk målt ved § 152, stk. 1, nr. 2 i FiL er ultimo 2012 22,7 %, hvilket er en overdækning på 127 % mod 98 % ultimo 2011.

Finansiering

Koncernens primære finansieringskilde er indskud fra kunder, og koncernen har en solid og veldiversificeret indlånsbase. Ultimo 2012 finansierede bankindlån 92 % af bankudlån, hvilket er på niveau med ultimo 2011.

Finansiering via interbank- og engrosaftalemarkedet foretages via Markets som led i den korte operationelle likviditetsstyring. Markets finansierer desuden egne engros-relaterede aktiviteter gennem optagelse af usikrede lån på engros-aftalemarkedet og interbank-markederne. Kontinuerlig aktivitet i disse markeder bidrager til en større sikkerhed med hensyn til at kunne genfinansiere den korte likviditet og er en naturlig del af forretningsgrundlaget i Markets.

Kapitalmarkedsfinansiering via låneprogrammer

Til styring af den langsigtede strategiske risikoprofil anvendes to låneprogrammer for at sikre, at koncernen har en maksimal fleksibilitet for valg af løbetid, valuta, rente (fast/variabel) og investorbasis.

Låneprogrammer	
	Låneramme
French commercial Paper (CP)	5 mia. EUR
European Medium Term Note (EMTN)	8 mia. USD

Det franskgulerede CP-program sikrer diversifikation og dybde i den korte og mellemlange likviditetsstyring i relation til overholdelse af koncernens likviditetsmålsætning. Finansiering under programmet kan have en løbetid op til 1 år, men vil typisk have en løbetid på 3 måneder.

Jyske Bank har siden programmet blev oprettet i 2006 arbejdet på at udvide kendskabet til koncernens CP-program blandt investorerne både i og udenfor Frankrig. Ultimo 2012 udgjorde fremskaffelse af likviditet under CP-programmet 10,9 mia. kr. (1,5 mia. EUR).

Til den langsigtede finansiering på de internationale kapitalmarkeder har koncernen siden 1999 anvendt et Euro Medium Term Note Programme (EMTN). Den typiske løbetid på seniorgæld ligger mellem 2 og 10 år. Ultimo 2012 udgjorde seniorudstedelser under programmet 26,8 mia. kr. (4,8 mia. USD). Den primære investorbasis for EMTN obligationer er geografisk godt diversificeret inden for Europa. Der arbejdes kontinuerligt med at fastholde investorbasisen og øge kendskabet til Jyske Bank blandt kapitalmarkedsinvestorer for at understøtte koncernens adgang til lang finansiering på de internationale kapitalmarkeder. Jyske Bank agerer løbende i privatplaceringsmarkedet og efter behov udstedes ligeledes større offentlige obligationsudstedelser, såkaldte benchmarkobligationer.

Kapitalmarkederne har fra medio 2012, på trods af den fortsatte usikkerhed omkring den europæiske statsgældskrise, været præget af større stabilitet og spreadindsnævninger ift. niveauet i 2. halvår af 2011 samt 1. halvår 2012.

Jyske Bank har i løbet af 2012 udstedt i alt EUR 400 mio. i privatplaceringer under EMTN programmet med en gennemsnitlig vægtet løbetid på knap 3 år.

Jyske Bank udstedte i november 2012 en benchmark obligation, hvor der på basis af en ordrebog på knap 800 mio. EUR fra 90 forskellige investorer blev udstedt et variabelt forrentet obligationslån på 500 mio. EUR med en løbetid på 2,5 år.

Ultimo 2012 har Jyske Bank fire udestående benchmark-obligationer på markedet.

Benchmark udstedelser		
Oprindelig løbetid		Udløb
7 år	EUR 555 mio.	06.06.2013
2,5 år	EUR 500 mio.	25.11.2013
7 år	EUR 700 mio.	31.03.2014
2,5 år	EUR 500 mio.	20.05.2015

Som et led i den ordinære styring af afløbsprofilen har Jyske Bank ultimo 2012 tilbagekøbt for godt 2 mia. kr. i EMTN-udstedelser med kortere løbetid.

Fælles finansiering af boligudlån via BRFkredit

I februar 2012 indgik Jyske Bank en aftale med BRFkredit om fælles funding af nye prioritetsudlån via covered bond udstedelser foretaget fra BRFkredits kapitalcenter. Aftalen blev i juni 2012 udvidet til også at omfatte den del af Jyske Banks eksisterende prioritetsudlån, der opfylder kravene til covered bond finansiering. Der er ultimo året under denne rammeaftale med BRFkredit finansieret 3 mia. kr. via udstedelse af covered bonds med en løbetid på 5-30 år.

Nationalbankens nye lånefacilitet

I december 2011 offentliggjorde Nationalbanken, at Nationalbanken supplerede det pengepolitiske instrumentarium med en midlertidig 3-årig udlånsfacilitet, der blev udbudt til penge- og realkreditinstitutterne i hhv. marts og september 2012. Nationalbanken udvidede i 2011 også belåningsgrundlaget til at omfatte udlån med god kreditbonitet.

Jyske Bank har ikke benyttet Nationalbankens 3-årige udlånsfacilitet og indregner heller ikke muligheden for belåning af udlån med god kreditbonitet i likviditetsberedskabet. Nationalbankens belåning af udlånsporteføljen indgår som en del i Jyske Bank likviditetsnødplan.

Ny likviditetslovgivning

Jyske Bank har siden 2007 kørt med en intern likviditetsstyring baseret på stressscenarier, der har været væsentlig hårdere end de lovmæssige likviditetskrav. Baselkomitéen har i 2010 (med revision i januar 2013) udsendt forslag til nye likviditetsnøgletal, der skal implementeres løbende fra 2015 til 2019 for så vidt angår den stressbaserede Liquidity Coverage Ratio (LCR) og 2018 for så vidt angår Net Stable Funding Ratio (NSFR). Begge nøgletal fokuserer på at minimere løbetidsmismatch i bankernes balance. Der er indtil videre ikke kommet en endelig afklaring af behandlingen af danske realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer i de to nye nøgletal.

Under forudsætning af at realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer kan medregnes i den såkaldte Level 1 beholdning, viser interne beregninger en svag overdækning af LCR ratio, hvorimod NSFR aktuelt ligger under det fremtidige lovgivne krav. Det aktuelle niveau vil i de kommende år forventeligt blive forbedret som følge af den løbende konsolidering. Det nye samarbejde med BRFkredit om finansiering af prioritetsudlån vil betyde en væsentlig reduktion i løbetidsmismatch i balancen over de næste 2-3 år og vil derfor også alt andet lige medføre en forbedring af koncernens NSFR.

Kreditvurderinger

Koncernens kreditvurderinger er afgørende for prisen på likviditets- og kapitalfremskaffelse samt muligheden for finansiel fleksibilitet i form af adgang til en bred investorbase. Aktuelt er koncernens rating A-hos Standard & Poor's og Baa1 hos Moody's.

Moody's and Standard & Poor's kreditvurderinger			
	Lang gæld	Kort gæld	Individuel
Moody's			
2001	A1 (stable outlook)	P-1	B-
2007	Aa2 (stable outlook)	P-1	B-
2008	Aa2 (stable outlook)	P-1	B-
2009	A1 (stable outlook)	P-1	C+ (negative outlook)
2010	A1 (stable outlook)	P-1	C+ (negative outlook)
2011	A2 (stable outlook)	P-1	C (Stable outlook)
2012	Baa1 (stable outlook)	P-2	C- (Stable outlook)
Standard & Poor's			
2006	A (positive outlook)	A-1	-
2007	A+ (stable outlook)	A-1	-
2008	A+ (stable outlook)	A-1	-
2009	A (negative outlook)	A-1	-
2010	A (negative outlook)	A-1	-
2011	A- (stable outlook)	A-2	bbb+ (stable outlook)
2012	A- (stable outlook)	A-2	bbb+ (stable outlook)

Operational risiko

- Koncernens operationelle risici er efter en veloverstået konvertering til Bankdatas it-plattform reduceret til niveauet før konverteringsarbejdet.

Jyske Bank overvåger og styrer aktivt operationelle risici for at reducere risikoen for, at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge. Det primære fokus er på koncernens største risici med store potentielle tab.

Risikoidentifikation og vurdering

Jyske Bank har til intern risikostyring samt opgørelse af økonomisk kapital valgt at anvende en scenariebaseret analysemetode. I scenarieanalyserne kortlægges koncernens største operationelle risici ved at analysere de centrale processer og hændelser, der kan være årsag til potentielle tab. Gennem en vurdering af effektiviteten af kontrolmiljøet fremhæves eventuelle risici, der ikke i tilstrækkelig grad afdækkes af de etablerede kontroller. Scenarieanalyserne indeholder forslag til, hvordan de operationelle risici kan reduceres og er dermed et effektivt værktøj for ledelsen og de ansvarlige forretningsenheder i styringen af risiciene.

Alle risikoscenarier, der kan medføre direkte eller indirekte tab på over 5 mio. kr., eller som kan skade koncernens omdømme betydeligt, analyseres. Scenarierne identificeres i samarbejde med ledelsen med udgangspunkt i interne og eksterne hændelser.

Der arbejdes på nuværende tidspunkt med 40-45 scenarier, som dækker alle forretningsområder i koncernen. Scenarierne dækker en bred vifte af risici såsom fejlrådgivning, handelsfejl, fejl i modeller eller fejl i interne og eksterne rapporteringer, ligesom risikoen for svindel behandles. Operationelle risici hos vigtige samarbejdspartnere dækkes af scenarieanalyserne, herunder fejl i it-udvikling eller it-nedbrud.

Styring og overvågning

Udviklingen i den operationelle risiko overvåges for at sikre det bedst mulige grundlag for styringen af risiciene. Overvågningen bygger på følgende elementer:

- Løbende dialog med ledelsen for at sikre, at alle væsentlige operationelle risici i koncernen er afspejlet i risikoscenarierne
- Evaluering af eksisterende risikoscenarier, risikokoesponering og kontrolmiljø i samarbejde med forretningsenhedernes eksperter
- Tab på over 5.000 kr. som følge af operationelle fejl eller hændelser registreres, overvåges, analyseres og rapporteres løbende med henblik på at optimere processer og reducere fremtidige tab

Direktionen og enhedsdirektørerne har det overordnede ansvar for styringen af operationelle risici, hvilket er en integreret del af den daglige drift og sker gennem et system af omfattende politikker og kontrolforanstaltninger, der er udarbejdet med henblik på et optimalt procesmiljø. På baggrund af scenarierapporter og regelmæssig rapportering om udviklingen i koncernens operationelle risici vurderer ledelsen løbende koncernens eksponering og træffer beslutninger om eventuelle tiltag til reduktion af denne.

Direktionen og bestyrelsen modtager årligt en samlet rapport, der beskriver udviklingen i koncernens operationelle risici ledsaget af fejlstatistikker fra fejlregistreringen.

Minimumskapital for operationel risiko

Til opgørelse af minimumskapital for operationel risiko anvendes standardindikatormetoden. Minimumskapitalen er steget til 974 mio. kr. ultimo 2012 fra 929 mio. kr. i 2011, hvilket afspejler stigende gennemsnitlige nettoindtægter over de tre år, som opgørelsen omfatter.

Operationel risiko

Økonomisk kapital for operationel risiko

I opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital og individuelt solvensbehov tages udgangspunkt i den økonomiske kapital for operationel risiko. Med den scenariebaserede tilgang sikres en gennemgang af alle relevante risici og hermed også de relevante lovgivningsfastsatte forhold specificeret i Kapitaldækningsbekendtgørelsen. I vejledningen om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov specificeres endvidere en række faktorer i forhold til opbygning af organisationen samt en række tiltag, som bør indgå i vurderingen af koncernens operationelle risiko. Alle områderne indgår i Jyske Banks scenarieanalyse og med udgangen af 2012 vurderes ikke, at Jyske Bank har overnormale operationelle risici.

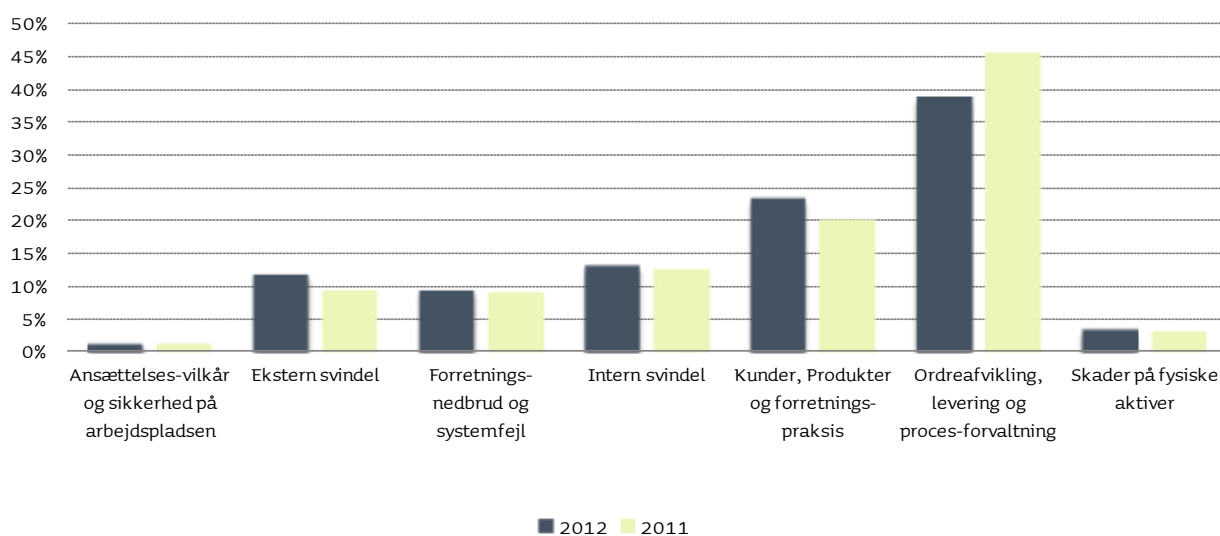
Udvikling i 2012

Den økonomiske kapital til operationel risiko er efter en vellykket konvertering til Bankdata reduceret til niveauet før konverteringsarbejdet. Medarbejderne arbejder fortsat med at blive fortrolige med alle nye systemer og arbejdsprocesser, og implementeringsarbejdet forventes afsluttet i første halvår 2013. I 2013 arbejdes med at konvertere kunder fra det tidligere Fjordbank Mors ind på Bankdatas platform.

Trusselsbilledet i forhold til ekstern svindel er forværret i 2012 i takt med et stigende antal svindelforsøg, særligt hvor en svindler enten overtager kundens identitet i dialogen med banken eller overbeviser en kunde om, at denne skal overføre midler under falsk påskud. Trods fokuseret indsats på at øge opmærksomheden på forsøgene, er risikoen svær at eliminere, særligt når kommunikation mellem kunde og rådgiver i stigende grad foregår elektronisk.

Nedenfor ses fordelingen af Jyske Banks økonomiske kapital til operationel risiko fordelt på Basel kategorierne. Størstedelen af kapitalen er drevet af scenarier under kategorien "Ordreaftvikling, levering og processtyring". I denne kategori findes der scenarier som eksempelvis projektrisiko, fejl i modeller og manuelle fejl. Den veloverståede konvertering til Bankdata er den primære årsag til reduktionen i 2012. Den næststørste kategori for Jyske Bank er "Kunder, Produkter og forretningspraksis", som omfatter risikoscenarier omkring fejl i produktudvikling og fejlrådgivning af kunder. Herefter følger kategorierne "Intern svindel", som udover svindel med koncernens midler begået af medarbejdere også rummer insider handel og fysisk eller logisk sabotage samt "ekstern svindel", som er øget i 2012.

Økonomisk kapital for operationel risiko, Baselkategorier

Bilag 1: Ordliste

ABS	Asset Backed Security. Fælles betegnelse for fordringer, hvis værdi er betinget af en pulje af aktiver som eksempelvis forskellige typer af lån.
Afviklingsrisiko	Risikoen for tab som følge af, at betalingsforpligtelser mellem Jysk Bank og dets modparter ikke afvikles som aftalt.
AIRB	Avancerede Interne Ratingbaserede metode. En opgørelsesmetode fra kapitalkravsbe- kendtgørelsen til beregning af minimumskapitalen for kreditrisiko.
Aktierisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurser.
Backtesting	En ex post-sammenligning af forudsagte og realiserede værdier med henblik på en vurde- ring af modellernes absolutte præcision.
Basiskapital	Basiskapitalen består af kernekapital og efterstillede kapitalindskud og skal til enhver tid være større end både den tilstrækkelige basiskapital og minimumskapitalen.
Benchmarking	En sammenligning af den aktuelle models præcision med alternative modellers præcision.
CDO	Collateralized Debt Obligation. Obligationer, hvis værdi er betinget af værdien af underlig- gende puljer af fordringer, som typisk ikke er kommercielle lån eller fast ejendom.
CLS	Continuous Linked Settlement. Et afviklingssystem efter princippet ”betaling mod beta- ling”, der minimerer afviklingsrisikoen på valutahandler indgået mellem deltagere af CLS systemet. Jyske Bank er tredjepartsmedlem.
CP	Commercial Paper. Et kortfristet gældsbevis der kan, men ikke skal, være et nulkuonpapier og har en løbetid på op til et år.
CRD	Capital Requirement Directive; Kapitaldækningsdirektivet.
CSA	Credit support Annex. Et tillæg til en ISDA aftale, hvor Jyske Bank har ret til sikkerheder, såfremt modpartens negative markedsværdier overstiger et på forhånd aftalt fast beløb.
DEaR	Daily Earnings at Risk. Risikeret daglig indtjening.
Default	En kunde, som ikke forventes at honorere alle sine betalingsforpligtelser over for koncer- nen (defineret ved koncernens interne risikoklassifikation 2 og 3).
Detail	I relation til CRD dækker kundekategorien "Detailkunder" over privatkunder og mindre erhvervsforetagender. Sidstnævnte skal opfylde givne kriterier for at kunne medtages som detailkunder.
EBA	European Banking Authority. Den europæiske bankmyndighed.
EAD	Exposure At Default. Den forventede størrelse af et engagement, såfremt kunden defaultter i løbet af det kommende år.

Bilag 1: Ordliste

<i>EMTN</i>	European Medium Term Notes. Et mellemlangt gældsbevis med en typisk løbetid på to til syv år.
<i>EPE</i>	Expected Positive Exposure. En metode til estimation af EAD på afledte finansielle instrumenter.
<i>Fil</i>	Lov om Finansiell Virksomhed.
<i>GMRA</i>	Global Master Repo Agreement. En standardiseret aftale, der indgås med en modpart i repoaftaler. Aftalen angiver handelsbetingelserne mellem parterne herunder rettigheder til at kræve yderligere sikkerhed, såfremt den stillede obligation falder i værdi.
<i>ICAAP</i>	Internal Capital Adequacy Assessment Process. Processen bag vurdering af den tilstrækkelige basiskapital.
<i>IFRS</i>	International Financial Reporting Standards. Internationale regnskabsstandarder.
<i>ISDA</i>	International Swap and Derivative Association. En standardiseret aftale, der indgås med en modpart. Aftalen sikrer banken ret til netting-opgørelse af indgåede handler med finansielle instrumenter.
<i>Kalibrering</i>	En justering af en given model, således at den ligger på et givet tilsigtet niveau.
<i>Kreditrisiko</i>	Risikoen for tab som følge af, at kunder og andre modparter ikke overholder deres betalingsforpligtelser. I kreditrisikoen indgår lån, tilsagte kreditter og garantier samt markedsværdier på afledte finansielle instrumenter og eventuelle kapitalandele.
<i>Landerisiko</i>	Risikoen for tab som følge af de generelle økonomiske eller politiske forhold i et land.
<i>LGD</i>	Loss Given Default. Den andel af et givet kundeengagement, som forventes tabt, såfremt kunden defaulter i løbet af det kommende år.
<i>Likviditetsrisiko</i>	Risikoen for, at Jyske Bank ikke er i stand til at generere eller opnå tilstrækkelig likviditet til en rimelig pris for at opfylde sine betalingsforpligtelser eller i sidste ende ikke er i stand til at opfylde sine forpligtelser i takt med, at de forfalder.
<i>Markedsrisiko</i>	Risikoen for de tab, som kan opstå, når markedsværdien af koncernens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af kursændringer på de finansielle markeder.
<i>Minimumskapital</i>	Den kapital, som koncernen som minimum skal holde for at kunne opretholde tilladelse til at drive bankvirksomhed. Opgørelsen er baseret på lovgivningsfastsatte formler, der angiver, hvordan de risikovægtede poster (RVA) skal beregnes. Minimumskapitalen udgør 8% heraf.
<i>Misligholdte eksponeringer</i>	Defaultede og Past Due kunder.
<i>Modpartsrisiko</i>	Risikoen for tab hos en modpart, der ikke overholder sine forpligtelser.
<i>Monte Carlo-simulation</i>	En metode til at analysere modeller, der er for komplekse til at kunne løses analytisk. Der simuleres et stort antal potentielle scenarier, hvorved man får en præcis og detaljeret beskrivelse af udfaldsrummet.

OAS	Options-Adjusted Spread. Mål for en konverterbar realkreditobligations merafkast set i forhold til et givent benchmark som f.eks. swap-rentekurven.
OIV	Objektiv Indikation for Værdiforringelse. Et begreb, som anvendes ved beregning af nedskrivninger i henhold til IFRS.
Operationel risiko	Risikoen for tab som følge af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer, menneskelige eller systemmæssige fejl og eksterne begivenheder.
Past Due	Eksponeringer, der har været i ubrudt overtræk i 90 dage eller mere.
PD	Probability of Default. Sandsynligheden for, at en given kunde defaultter det kommende år.
RAROC	Risk Adjusted Return on Capital. Risikojusteret afkastmål.
PD-volatilitet	Volatiliteten på PD'erne, som fanger den usikkerhed, der er omkring niveauet på PD'erne
Renterisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i markedsrenten.
Risikoklasse	Jyske Banks risikoengagementer kategoriseres i tre kategorier: Lav (1), høj (2) og fuld (3) risiko. Risikoklasserne 2 og 3 betegnes som default. Risikoklasserne indgår bl.a. også i koncernens nedskrivningssetup.
RMBS	Residential Mortgage Backed Securities. Obligationer udstedt med sikkerhed i fast ejendom ejet af private.
RV	Risikovægt beregnet i henhold til gældende kapitaldækningsregler. Risikovægtene ganges på aktiverne for at komme frem til de risikovægte poster (RVA).
RVA	Risikovægtede poster beregnet efter gældende kapitaldækningsregler. Jyske Bank skal som minimum have en kapitalbase svarende til 8% af dette beløb.
Råvarerisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i råvarepriser.
Solvensprocent	Basiskapital divideret med de risikovægtede aktiver
Styrkeprofilkarakter (STY)	En karakter på en skala fra 1 til 14, hvor 1 er den højeste kreditkvalitet (laveste PD). og 14 er den laveste kreditkvalitet (højeste PD).
Tilstrækkelig basiskapital	Koncernens egen vurdering af kapitalbehovet som følge af de risici, koncernen påtager sig.
Valutakursrisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i valutakurser.
VaR	Value-at-Risk udtrykker den forventede maksimale tabsrisiko over en given periode baseret på den historiske udvikling i de enkelte forretningstypers kurs og samvariation

Bilag 2: Supplerende tabeller

Bilag 2: Supplerende tabeller

Specifikation af eksponeringer fordelt på styrkeprofilkarakterer (2012)				
Mio. kr.	EAD	Uudnyttede forpligtelser	Gennemsnitlig LGD %	Gennemsnitlig RV
STY-klasse				
Erhverv				
a) STY 1-5	54.625	32.868	21	0,17
b) STY 6-10	37.325	10.157	35	0,63
c) STY 11-14	12.326	1.709	35	1,13
Erhverv i alt	104.276	44.734		
Detail				
a) STY 1-5	27.340	2.266	29	0,09
b) STY 6-10	19.587	1.580	35	0,42
c) STY 11-14	5.889	374	35	0,84
Detail i alt	52.816	4.220		
I alt	157.092	48.954		

Specifikation af eksponeringer fordelt på styrkeprofilkarakterer (2011)				
Mio. kr.	EAD	Uudnyttede forpligtelser	Gennemsnitlig LGD %	Gennemsnitlig RV
STY-klasse				
Erhverv				
a) STY 1-5	67.759	43.634	21	0,16
b) STY 6-10	32.189	7.004	39	0,69
c) STY 11-14	12.955	1.534	36	1,15
Erhverv i alt	112.903	52.172		
Detail				
a) STY 1-5	28.215	1.968	27	0,09
b) STY 6-10	19.275	1.271	33	0,39
c) STY 11-14	5.312	337	32	0,79
Detail i alt	52.802	3.576		
I alt	165.705	55.748		

Specifikation af eksponeringer for misligholdte modparter (2012)				
Mio. kr.	EAD	Uudnyttede forpligtelser	Gennemsnitlig LGD%	Gennemsnitlig RV
Eksponeringskategori				
Stater og offentlige myndigheder	1	0	0	1,32
Erhverv	6.785	602	42	0,43
Detail	2.571	135	26	0,68
I alt	9.357	737		

Specifikation af eksponeringer for misligholdte modparter (2011)				
Mio. kr.	EAD	Uudnyttede forpligtelser	Gennemsnitlig LGD%	Gennemsnitlig RV
Eksponeringskategori				
Stater og offentlige myndigheder	0	0	0	0,00
Erhverv	5.934	507	44	0,50
Detail	2.282	93	30	0,71
I alt	8.216	600		

Bilag 2: Supplerende tabeller

Specifikation af eksponeringer til unratede modparter og modparter under standardmetoden (2012)

Mio. kr.	EAD	Uudnyttede forpligtelser	Gennemsnitlig LGD%	Gennemsnitlig RV
Eksponeringskategori				
Stater og offentlige myndigheder	13.038	1.844	0	0,00
Institutter	31.773	13.212	0	0,11
Erhverv	5.085	798	0	0,46
Detail	6.151	533	0	0,29
Aktier	1.624	0	0	1,00
Securitiseringer	2.122	0	0	0,00
Aktiver uden modparter	4.140	0	0	1,00
I alt	63.933	16.387		

Specifikation af eksponeringer til unratede modparter og modparter under standardmetoden (2011)

Mio. kr.	EAD	Uudnyttede forpligtelser	Gennemsnitlig LGD%	Gennemsnitlig RV
Eksponeringskategori				
Stater og offentlige myndigheder	12.298	1.316	0	0,00
Institutter	51.725	29.651	0	0,08
Erhverv	5.921	1.138	0	0,46
Detail	6.477	395	0	0,26
Aktier	842	0	0	1,00
Securitiseringer	2.423	0	0	0,00
Aktiver uden modparter	4.089	0	0	1,00
I alt	83.775	32.500		

Geografisk fordeling af eksponeringer

Mio. kr.	Danmark (zone A)	EU (zone A)	Øvrige europæiske zone A-lande	USA + Canada (zone A)	Øvrige zone A-lande	Syd-amerika	Resten af verden	I alt
Eksponeringskategori								
Stater og offentlige myndigheder	12.837	3	199	0	0	0	0	13.039
Institutter	21.776	7.533	817	1.469	67	3	108	31.773
Erhverv	108.683	5.763	1.513	50	19	61	458	116.547
Detail i alt	54.863	4.187	811	171	34	658	413	61.137
1) Ejendomme, privatkunder	15.860	147	47	17	1	22	30	16.124
2) Ejendomme, mindre erhverv	6.775	5	1	6	0	0	1	6.788
3) Revolverende kreditter	8.558	34	10	6	0	1	10	8.619
4) Øvr. detaileksponeringer, privatkunder	13.502	3.781	752	142	33	635	370	19.215
5) Øvr. detaileksponeringer, mindre erhverv	10.168	220	1	0	0	0	2	10.391
Aktier	1.624	0	0	0	0	0	0	1.624
Securitiseringer	0	2.002	0	113	8	0	0	2.123
Aktiver uden modparter	4.005	127	8	0	0	0	0	4.140
I alt 2012	203.788	19.615	3.348	1.803	128	722	979	230.383
I alt 2011	224.691	25.847	3.650	1.732	165	602	1.009	257.696

Ovenstående geografiske fordeling af eksponeringer er i store træk også gældende for den geografiske fordeling af misligholdte eksponeringer. Dog er værdireguleringen for udenlandske eksponeringer forholdsmæssigt noget mindre, da eksponeringer i udlandet i stort omfang er baseret på en høj grad af sikkerhedsmæssig afdækning.

Geografisk fordeling af eksponeringer i misligholdte eksponeringer

Mio.kr.	EAD på misligholdte fordringer	Værdiregulering / nedskrivning
Danmark (zone A)	8.029	3.280
EU (zone A)	1.219	56
Øvrige europæiske zone A-lande	70	10
USA + Canada (zone A)	22	1
Resten af verden	17	1
I alt 2012	9.357	3.348
I alt 2011	8.216	3.056

Bilag 2: Supplerende tabeller

Eksposering til specialiseret långivning fordelt på risikovægte

Mio. kr.	2012	2011
	Løbetid > 2½ år	Løbetid > 2½ år
Risikovægt 70%	15	6
Risikovægt 115%	68	25
Risikovægt 250%	46	40
Misligholdte eksp. (risikovægt 0%)	85	75
I alt	214	146

Eksposeringer afdækket med garantier og kautioner

Mio. kr.	2012		2011	
Eksposeringskategori	EAD delvis dækket	EAD fuldt dækket	EAD delvis dækket	EAD fuldt dækket
Stater og offentlige myndigheder	49	10	10	85
Institutter	24	0	0	13
Erhverv	7.641	39.591	12.207	35.009
Detail	1.651	838	1.776	1.221
I alt	9.365	40.439	13.993	36.328

Gennemsnitlige eksposeringer fordelt på eksposeringskategorier

Mio. kr.	2012	2011
Eksposeringskategori		
Stater og offentlige myndigheder	7.800	8.987
Institutter	43.431	37.412
Erhverv	118.735	110.066
Detail i alt	61.212	62.244
1) Ejendomme, privatkunder	16.153	17.814
2) Ejendomme, mindre erhverv	6.828	7.462
3) Revolverende kreditter	8.583	8.722
4) Øvr. Detaileksp., privatkunder	19.670	18.667
5) Øvr. Detaileksp., mindre erhverv	9.978	9.579
Aktier	1.086	793
Securitiseringer	2.165	2.440
Aktiver uden modparter	4.290	3.577
I alt	238.719	225.519

Mapning af risikoelementer vurderet i ICAAP

Forhold	Kreditrisiko	Markedsrisiko	Operationel risiko	Likviditetsrisiko	Forretningsrisiko
Generelt	•	•	•	•	•
Indtjening					•
Vækst	•				•
Kreditrisici	•				
Markedsrisici		•			
Koncentrationsrisici	•	•			
Koncernrisici					•
Likviditetsrisici				•	
Operationelle risici			•		
Kontrolrisici			•		
Virksomhedens størrelse					•
Afviklingsrisici	•		•		
Strategiske risici					•
Omdømmerisici					•
Renterisici udenfor handelsbeholdningen		•			
Eksterne risici	•				•
Andre forhold	•	•	•	•	•

